

ZARZĄDZENIE Nr 9/2020
Dyrektora Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej
w Jabłonie

z dnia 10 grudnia 2020 r.

w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości

Na podstawie przepisów art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351) i zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869), wprowadza się:

§ 1

Politykę rachunkowości obowiązującą w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie.

Niniejsza Polityka rachunkowości na celu przedstawienie obowiązujących ogólnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych w tym:

1. Metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego (załącznik nr 1).
2. Sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 2):
 - 1) zakładowego planu kont i wykazu kont ksiąg pomocniczych,
 - 2) wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe,
 - 3) opisu systemu przetwarzania danych – systemu informatycznego.
3. Systemu służącego ochronie danych, w tym: dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów (załącznik nr 3).

§ 2

Tracą moc Zarządzenia Dyrektora Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie: nr 1/2002 r. z dnia 17.01.2002 r. oraz nr 1/2014 z dnia 07.01.2014 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości, nr 13/2018 z dnia 31.12.2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, nr 11/2019 z dnia 21.08.2019 r. w sprawie wprowadzenia ogólnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych.

§ 3

Nadzór nad przestrzeganiem Polityki rachunkowości w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie powierza się Głównemu Księgowemu SZP ZOZ.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 01 stycznia 2020 r.

DYREKTOR

Iwona Michalska

.....
Podpis Dyrektora

SAMODZIELNY ZESPÓŁ PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W JABŁONNIE
UL. PARKOWA 21, 05-110 JABŁONNA

POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

SAMODZIELNEGO ZESPOŁU PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W JABŁONNIE

I. ZASADY PROWADZENIA KSIĄG RACHUNKOWYCH W SAMODZIELNYM ZESPOLE PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W JABŁONNIE

SZPZOZ w Jabłonie prowadzi rachunkowość zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszym zarządzeniu. W sprawach nie uregulowanych przepisami SZP ZOZ w Jabłonie (zwana dalej jednostką) będzie stosować zasady określone w „Zakładowym planie kont wraz z komentarzem dla podmiotów leczniczych” – redakcja naukowa Marii Hass- Symotiuk oraz stosowane przez naukę rachunkowości, a także ustalone przez praktykę i zwyczaje.

W jednostce rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy (od 1.I do 31.XII) stosowany również do celów podatkowych.

- 1) Okresami sprawozdawczymi są miesiące (art.10.ust.1). Przez okres sprawozdawczy rozumie się okres, za który sporządza się sprawozdanie finansowe w trybie przewidzianym ustawą lub inne sprawozdania sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych. Pochodzące z ksiąg rachunkowych informacje umożliwią sporządzanie w terminie obowiązujących sprawozdań finansowych i innych sprawozdań obowiązujących jednostkę.
- 2) Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco (art.24 ust.1 ustawy o rachunkowości).
- 3) W skład sprawozdania finansowego wchodzi:
 - informacja dodatkowa, obejmująca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia
 - bilans
 - porównawczy rachunek zysków i strat.

Informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym mogą być wykazywane ze szczegółowością większą niż określoną w załącznikach do ustawy, jeżeli to wynika z potrzeb lub specyfiki jednostki

(art. 50 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

- 4) W bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy (art.46 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Wszystkie operacje gospodarcze ujmowane są w księgach rachunkowych i wykazywane w obowiązujących sprawozdaniach zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Dniem bilansowym jest dzień, na który Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie sporządza

W SZP ZOZ w Jabłonie stosuje się przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Przyjęte zasady rachunkowości prowadzone są według przepisów obowiązującej ustawy o rachunkowości. Księgi rachunkowe otwiera się na początek każdego roku obrotowego, a zamyka się na dzień kończący rok obrotowy. Zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

Rachunkowość jednostki obejmuje:

- 1) Przyjęte zasady (politykę) rachunkowości
- 2) Prowadzenie ksiąg rachunkowych na podstawie dowodów księgowych, ujmując zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym
- 3) Okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów
- 4) Wycenę aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego
- 5) Sporządzanie sprawozdań finansowych
- 6) Gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ustawą

Jednostka może stosować uproszczenia w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

Zadaniem rachunkowości jednostki jest bieżąca rejestracja operacji gospodarczych w sposób prawidłowy, kompletny i systematyczny przy zachowaniu zasad:

- zapewnienia kompletności ujęcia wszystkich operacji gospodarczych zarówno w porządku chronologicznym jak i systematycznym,
- ujmowania operacji według okresów sprawozdawczych, których dotyczy oraz zapewnienia pełnej, zgodnej z prawdą materialną oddanie formalnej i materialnej treści operacji, niezależnie od formy jej przedstawienia.

Zapisy w księgach rachunkowych prowadzi się w języku polskim, w walucie polskiej (art. 9 ustawy o rachunkowości).

Operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych wg zasad określonych w art.6. ust 1 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że w księgach rachunkowych jednostki ujmuje się wszystkie osiągnięte na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Wg art.6.ust 2, ustawy o rachunkowości dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów do aktywów i pasywów danego okresu sprawozdawczego zaliczane będą koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy koszty, które nie zostały jeszcze poniesione.

Wszystkie operacje gospodarcze ujmowane są w księgach rachunkowych i wykazywane w obowiązujących sprawozdaniach zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Ewidencja księgowa na kontach księgi głównej powinna spełniać podstawowe zasady: zasadę podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego prowadzenia ewidencji na kontach księgi głównej.

Stosownie do art.10. ust. 2 ustawy o rachunkowości Zakładowy Plan Kont można w formie pisemnej, w miarę potrzeb aktualizować. Konta syntetyczne oraz analityczne prowadzone do kont syntetycznych mogą być uzupełniane i likwidowane stosownie do zmian wynikających z ustawy o rachunkowości, sprawozdawczości, planowania i potrzeb wewnętrznych.

Zdarzenia na kontach księgi głównej grupuje się, a konta księgi głównej podbudowuje ewidencją szczegółową- analityczną.

Dowody księgowe przed ujęciem w księgach rachunkowych sprawdzane są pod względem zgodności z planem finansowym, celowości, gospodarności i legalności oraz zgodności z ustawą prawo zamówień publicznych t. j. pod względem merytorycznym oraz pod względem formalno-rachunkowym, a na dowód sprawdzenia osoby do tego upoważnione zamieszczają podpisy. Następnie zatwierdzone przez Głównego księgowego lub osobę upoważnioną (lub zastępującą według funkcji) oraz Dyrektora lub Zastępcę Dyrektora.

Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych kieruje się niżej wymienionymi zasadami rachunkowości:

- 1) zasada rzetelnego i wiernego obrazu,

- 2) zasada podmiotowości,
- 3) zasada terminowości,
- 4) zasada podwójnego zapisu.

1) Zasada rzetelnego i wiernego obrazu

Przestrzeganie zasady rzetelnego i wiernego obrazu jest najważniejszą, gwarantującą wiarygodny i zgodne z rzeczywistością ujmowania zdarzeń gospodarczych. W ramach tej zasady wyróżnia się zasady szczegółowe:

a) zasada kontynuacji działalności – przyjmuje się, że Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie będzie kontynuował, w dającej się przewidzieć przyszłości, co najmniej w najbliższym roku obrotowym, działalność gospodarczą w niezmienionym zakresie. Oznacza to, że Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie nie będzie zmuszony ograniczyć istotnie dotychczas prowadzonej działalności, ani też nie przewiduje likwidacji.

Wycena aktywów i pasywów następuje po rzeczywistych cenach nabycia lub kosztach wytworzenia z uwzględnieniem przewidzianych ustawą o rachunkowości planowych odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Jeżeli kontynuacja działalności nie jest zakładana, wycena aktywów następuje po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie zobowiązany jest ponadto do utworzenia rezerwy na przewidywane dodatkowe koszty i straty spowodowane zaniechaniem lub utratą zdolności do kontynuowania działalności (art. 29 ust. 1, 2, 2a i 3 ustawy o rachunkowości);

b) zasada ostrożnej wyceny – polega na uwzględnieniu niepewności wielu operacji gospodarczych poprzez wykazanie ostrożnego podejścia przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Realizacja tej zasady wymaga obciążenia wyniku finansowego odpisami z tytułu:

- zmniejszenia wartości trwałych składników majątku z tytułu trwałej utraty wartości tych składników,
- aktualizacji wartości rzeczowego majątku obrotowego wywołanej zmianami ich jakości oraz cen (wartości rynkowej),
- aktualizacji wartości należności zagrożonych nieściągalnością,
- ujmowania wyłącznie niewątpliwych pozostałych przychodów operacyjnych, a także wszelkich poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych,

- utworzenia rezerw na przyszłe koszty i straty, które są uprawdopodobnione, bądź wynikają z przepisów prawa.

Realizacja zasady ostrożnej wyceny oznacza w konsekwencji ustalanie wartości składników majątkowych oraz rozliczenie wyniku finansowego przy zachowaniu założenia realnej i obiektywnej oceny stanu faktycznego;

- c) zasada istotności** – polega na konieczności przedstawiania i dokonywania wyceny poszczególnych składników aktywów i pasywów z uwzględnieniem właściwego stopnia szczegółowości. Umożliwia ona – dla zdarzeń mniej istotnych – stosowanie uproszczeń a dla zdarzeń wpływających w istotny sposób na rzetelne przedstawienie sytuacji finansowej i majątkowej oraz wynik finansowy wprowadzenie większej szczegółowości.

W przypadku wystąpienia wątpliwości czy operacja księgową podlega ujęciu w księgach roku bieżącego czy też ma być ujęta z wynikiem lat ubiegłych, decyduje następujący poziom istotności:

- dla zdarzeń mających wpływ na wielkość **przychodów ze sprzedaży netto** – na poziomie – **1,0%** rocznych obrotów,
- dla zdarzeń mających wpływ na **wielkość sumy bilansowej** - na poziomie – **2,0%**

Za poziom istotności uważa się, **wyrażony procentowo** wpływ danego zdarzenia na zmianę wielkości przychodów ze sprzedaży netto lub sumy bilansowej;

- d) zasada memoriału** – polega na określeniu, że w księgach rachunkowych i wyniku finansowym należy uwzględnić wszystkie osiągnięte przychody i obciążające koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Przyjmuje się, jako obowiązującą – **zasadę konieczności ujęcia w księgach** – ogółu operacji danego roku obrotowego bez względu na fakt wydatkowania lub otrzymania zapłaty, tj. ujęcie w ewidencji i wykazanie w sprawozdaniu finansowym wszystkich realizowanych w danym okresie obrotowym przychodów, nawet wówczas, gdy nie uzyskano z tego tytułu wpływu środków pieniężnych, a także o ujęcie obciążających te przychody kosztów. Zgodnie z tą zasadą, np. naliczone (zarachowane, a nieotrzymane) odsetki stanowią przychód, a koszty związane

z przychodami przewidzianymi do zafakturowania w roku następnym, ujmowane są w rozliczeniach międzyokresowych (odpowiednio kosztów oraz przychodów);

- e) zasada współmierności przychodów i kosztów** – wyraża się w tym, iż na wynik finansowy wpływają uzyskane w roku obrotowym przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) oraz towarów, a także z operacji finansowych oraz odpowiednie, konieczne dla osiągnięcia tych przychodów, a więc współmierne do nich koszty zarówno poniesione (np. opłacone), jak i dotyczące przychodów, choć nieopłacone lub nawet nienotyfikowane bądź tylko oszacowane. Natomiast opłacone z góry przyszłe przychody lub już opłacone koszty, dotyczące jednak przyszłych lat obrotowych – jako czynne lub bierne (rezerwa) rozliczenia międzyokresowe przychodów bądź kosztów – stanowią składnik aktywów lub pasywów bilansu. Zasadę

współmierności przychodów i kosztów stosuje się do kosztów i przychodów z działalności operacyjnej oraz kosztów i przychodów finansowych. Nie jest natomiast wymagana przy prezentacji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych – wobec nieperiodycznego ich powstawania i częstego braku związku między tego rodzaju przychodami (zyskami) a kosztami (stratami);

f) zasada ciągłości – polega na prezentacji sprawozdań finansowych w kolejnych latach z zachowaniem tych samych zasad rachunkowości. W przypadku zmiany przepisów ustawy o rachunkowości lub zmiany wewnętrznych zasad rachunkowości, konieczna jest prezentacja wpływu dokonanych zmian na wartość aktywów i pasywów oraz na wynik finansowy. Wyżej wymienione okoliczności należy ujawnić w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, w którym zmiany te nastąpiły. Sprawozdanie finansowe za rok poprzedni należy (statystycznie) doprowadzić do porównywalności ze sprawozdaniem za rok bieżący.

Ciągłość przyjętych zasad dotyczy przede wszystkim:

- sposobu wyceny,
- ustalania zasad odpisów umorzeniowych i aktualizujących,
- sposobu ujmowania poszczególnych pozycji aktywów i pasywów,
- ustalania wyniku finansowego,
- prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym;

g) zasada zakazu kompensaty sald – zabrania się dokonywania kompensacji wartości różnych co do rodzaju składników aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Dla każdego składnika aktywów, pasywów, przychodów i kosztów należy te wartości określać oddzielnie.

2) Zasada podmiotowości – polega na konieczności uwzględniania specyfiki prowadzonej działalności.

3) Zasada terminowości – polega na konieczności prowadzenia ksiąg rachunkowych terminowo, chronologicznie i systematycznie z uwzględnieniem poszczególnych okresów sprawozdawczych, których dotyczą.

4) Zasada podwójnego zapisu – polega na równoległym ujęciu w księgach rachunkowych majątku (aktywa) oraz źródeł jego sfinansowania (pasywa).

Księgi rachunkowe (art.13. ust.1) obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

- dziennik,
- księgę główną,
- księgi pomocnicze,
- zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont pomocniczych,

- wykaz aktywów i pasywów.

Dziennik prowadzony jest w sposób następujący:

- zdarzenia, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmowane są w nim chronologicznie,
- zapisy są kolejno numerowane, co pozwala na ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi,
- sumy zapisów liczone są w sposób ciągły,
- jego obroty są zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.

Księga główna (konta syntetyczne) prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:

- podwójnego zapisu,
- systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową,
- powiązania dokonywanych w niej zapisów z zapisami w dzienniku.

Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Zapisy na kontach analitycznych dokonywane są zgodnie z zasadą zapisu powtarzanego. Ich forma dostosowywana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego. Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się dla: środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych, rozrachunków z kontrahentami, rozrachunków z pracownikami, operacji sprzedaży i zakupu oraz operacji gotówkowych i bezgotówkowych.

Ewidencję analityczną rzeczowych składników majątku obrotowego stanowi ewidencja ilościowo-wartościowa, w której ujmuje się obroty i stany dla każdego składnika oddzielnie w jednostkach naturalnych i pieniężnych.

W jednostce dopuszcza się stosowanie uproszczeń polegających na dokonaniu zbiorczych zapisów w ewidencji księgowej księgi głównej jednorodnych operacji gospodarczych przeprowadzonych w jednym dniu na podstawie wewnętrznych dowodów zbiorczych.

Dowody zbiorcze są sporządzane na podstawie dokumentów źródłowych, które w dowodzie zbiorczym muszą być wyszczególnione.

Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno-kontrolną. Zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów.

Do prowadzeniu ksiąg rachunkowych wykorzystuje się program komputerowy RAKS zapewniający powiązanie poszczególnych zbiorów ksiąg rachunkowych w jedną całość odzwierciedlającą dziennik i księgę główną.

Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej sporządza się na koniec każdego kwartału. Zawiera ono:

- symbole i nazwy kont,
- salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego,
- sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Zestawienia obrotów są zgodne z obrotami dziennika.

Zestawienie sald kont ksiąg pomocniczych sporządzane jest:

- dla wszystkich ksiąg pomocniczych co najmniej na koniec roku obrotowego (kalendarzowego, gdyż rok obrotowy zrównany jest z rokiem kalendarzowym),
- dla kont pomocniczych dotyczących należności i zobowiązań na koniec kwartału,
- dla składników objętych inwentaryzacją na dzień inwentaryzacji.

**METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW
ORAZ USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO**

I. METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW

Ustala się wskazane poniżej – przy założeniu kontynuacji działalności jednostki – następujące zasady wyceny aktywów i pasywów do stosowania przez Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie zgodnie z art. 4, art. 10 ust. 1, pkt 2 oraz rozdziału 4 ustawy o rachunkowości.

Wycena w rachunkowości to proces określania wartości składników majątku i kapitałów. Proces ten sprowadza się do kwoty, według której dana pozycja jest wykazywana w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych.

I.1. Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne

I.1.1. Zakres rzeczowy

I.1.1.1. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują m.in.:

- środki trwałe – aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż 1 rok, zdadne do użytku, kompletne i przeznaczone na potrzeby jednostki
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego)
- środki transportu
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej
- środki trwałe w budowie
- zaliczki na środki trwałe w budowie
- inne środki trwałe

I.1.1.2. Wartości niematerialne i prawne – są to nabyte prawa majątkowe, nadające się do gospodarczego wykorzystania przez okres dłuższy niż jeden rok. Zalicza się do nich m.in.:

- koszty zakończonych prac rozwojowych
- wartość firmy
- inne wartości niematerialne i prawne
- zaliczki na wartości niematerialne i prawne

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się według ceny nabycia po pomniejszeniu o dokonane odpisy umorzeniowe (amortyzacyjne).

I.1.2. Zasady wyceny

I.1.2.1. Środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się, w zależności od sposobu ich nabycia i późniejszego wykorzystania – według:

- a. ceny nabycia,

- b. kosztów wytworzenia,
- c. wartości przeszacowanej (po urzędowej aktualizacji środków trwałych),
 - pomniejszonych o odpisy umorzeniowe (amortyzacyjne) oraz o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne ujmuje się w księgach rachunkowych według ich **wartości początkowej**, którą stanowi – cena nabycia lub koszt wytworzenia składnika; wartość początkową powiększają koszty jego ulepszenia: adaptacji, przebudowy, rozbudowy, modernizacji i rekonstrukcji, powodujące – po zakończeniu ulepszenia – zwiększenie wartości użytkowej danego składnika w stosunku do wartości posiadanej przy przyjęciu do użytkowania, mierzonej okresem użytkowania, zdolnością wytwórczą, jakością uzyskiwanych produktów, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

W bilansie wartość początkową środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (z wyjątkiem gruntów) zmniejszają odpisy umorzeniowe (amortyzacyjne) w celu uwzględnienia utraty ich wartości wskutek użytkowania lub upływu czasu.

I.1.2.2 Amortyzacja środków trwałych – dokonywana jest na zasadzie planowanego, systematycznego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji.

Według kryterium sposobu dokonywania odpisów amortyzacyjnych w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonninie następuje podział środków trwałych na dwie grupy:

1. odpisy amortyzacyjne następują w czasie przydatności środka trwałego do użytkowania wynoszącego dłużej niż rok, a wartość początkowa środka trwałego jest wyższa od 10 000 zł,
2. jednorazowy odpis dla środków o wartości początkowej równej lub wyższej 10 000 zł, może być stosowany, pod warunkiem że:
 - wartość początkowa jednego środka trwałego nabytego w roku podatkowym, wynosi co najmniej 10 000 zł lub
 - łączna wartość początkowa co najmniej dwóch środków trwałych nabytych w roku podatkowym, wynosi co najmniej 10 000 zł, a wartość początkowa każdego z nich przekracza 3 500 zł; jeżeli podatnik rozpocznie amortyzację środka trwałego o wartości poniżej 10 000 zł i powyżej 3 500 zł i następnie uwzględni jego wartość w limicie 10 000 zł, to dokonane dotychczas odpisy amortyzacyjne pozostają w kosztach, a uwzględnieniu w ramach jednorazowego odpisu w kwocie 100 000 zł podlega niezamortyzowana wartość tego środka trwałego,
 - ulga obejmuje **fabrycznie nowe środki trwałe** z grupy 3-6 i 8 Klasyfikacji środków trwałych (maszyny i urządzenia). **Nabycie może nastąpić zarówno na własność,**

jak i na współwłasność, zgodnie z ogólnymi rozwiązaniami obowiązującymi w podatkach dochodowych.

Rozpoczęcie amortyzacji (umorzeń) następuje od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania, a ich zakończenie z chwilą zrównania wartości umorzenia z wartością początkową danego środka trwałego lub przeznaczenia go do sprzedaży, likwidacji bądź stwierdzenia niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidzianej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego.

Na dzień przyjęcia środka trwałego do użytkowania **ustala się metodę i stawkę amortyzacji**, która to metoda i stawka nie podlegają weryfikacji.

W Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonce przyjmuje się jako podstawową **metodę amortyzację liniową** oraz ustala się stawkę amortyzacji dla każdego nowo przyjętego środka trwałego z uwzględnieniem czasookresu ekonomicznej użyteczności środka trwałego, przy ustalaniu którego bierze się pod uwagę w szczególności :

- a. liczbę zmian użytkowania środka trwałego,
- b. tempo postępu techniczno-ekonomicznego,
- c. wydajność środka trwałego mierzona np. liczbą godzin użytkowania lub innym miernikiem,
- d. prawne lub inne ograniczenia czasookresu użytkowania środka trwałego,
- e. cenę sprzedaży netto istotnej pozostałości środka trwałego przewidywaną do uzyskania przy jego likwidacji.

Amortyzacja środków trwałych obliczana jest według stawek zgodnych z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

I.1.2.3. Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych – dokonywana jest drogą systematycznego, planowanego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji. Rozpoczęcie dokonywania odpisów amortyzacyjnych następuje w następnym miesiącu, w którym nastąpiło przyjęcie wartości niematerialnych i prawnych do użytkowania, zaś zakończenie – nie później niż z chwilą zrównoważenia wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową. Stawki, okres i metody amortyzacji ustala się na dzień przyjęcia wartości niematerialnych i prawnych do użytkowania, uwzględniając m.in. tempo postępu techniczno-ekonomicznego. Ustalona metoda amortyzacji pozostaje niezmienną przez cały okres użytkowania wartości niematerialnej i prawnej.

Do celów bilansowych kontynuowane są zasady amortyzacji według przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Wysokość i metoda jednostkowej amortyzacji wartości niematerialnych jest analogiczna jak dla środków trwałych.

I.2. Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe

I.2.1. Inwestycje długoterminowe – to aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości, czyli aktywa, których okres dysponowania jest dłuższy niż 12 miesięcy i zostały nabyte w celu uzyskania korzyści ekonomicznych (np. akcje, udziały, papiery wartościowe).

Inwestycje długoterminowe ujmują się na dzień bilansowy według ceny nabycia skorygowanej o odpisy aktualizujące wartość inwestycji. Powstanie odpisu aktualizującego wartość inwestycji wynika z trwałej utraty wartości inwestycji, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że inwestycja długoterminowa nie przyniesie w przyszłości korzyści ekonomicznych lub wzrostu wartości.

I.2.2. Inwestycje krótkoterminowe obejmują głównie środki pieniężne.

Wycenia się je nie rzadziej niż na dzień bilansowy według poniższych kryteriów:

- udzielone pożyczki krótkoterminowe w kwocie wymagającej zapłaty
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych
- inne środki pieniężne w wartości nominalnej według stanu wynikającego na dzień bilansowy z ksiąg rachunkowych
- inne aktywa pieniężne
- krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym w pozostałych jednostkach.

Środki pieniężne w walucie polskiej ujmują się w księgach rachunkowych według wartości nominalnej.

Środki pieniężne i inne aktywa finansowe w walutach obcych na dzień bilansowy wycenia się po obowiązującym średnim kursie danej waluty ogłoszonym przez NBP.

Operacje sprzedaży i zakupu w walutach obcych ujmowane w księgach rachunkowych wycenia się na dzień ich przeprowadzenia po kursie odpowiednio kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta lub średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień.

Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych w walutach obcych i operacji sprzedaży walut obcych, zalicza się odpowiednio do kosztów finansowych (różnice ujemne) lub przychodów finansowych (różnice dodatnie).

I.3. Zapasy

I.3.1. Zapasy obejmują rzeczowe aktywa obrotowe nabyte w celu zużycia na potrzeby własne, w postaci materiałów i towarów oraz zaliczki na dostawy.

I.3.2. Materiały i towary wycenia się w dniu przyjęcia ich na stan według cen nabycia. Rozchody zapasów wycenia się według metody FIFO – pierwsze przyszło – pierwsze wyszło.

Na dzień bilansowy zapasy wycenia się według cen nabycia skorygowane o odpisy aktualizujące wartość zapasów. Odpisów aktualizujących wartość zapasów dokonuje się w związku z trwałą utratą ich wartości. Zalicza się je odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych. Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w oparciu o analizę stanu zapasów uwzględniając: stan, obroty i przydatność zapasów, wartość zapasów niewykazujących ruchu w ciągu roku, stopień ich zużycia ekonomicznego.

I.3.3. Zaliczki na dostawy i usługi wycenia się według wartości nominalnej czyli udzielone kontrahentowi na podstawie dokumentu (faktura lub faktura zaliczkowa) środków finansowych na przyszłe niezrealizowane w okresie sprawozdawczym dostawy towarów lub usług.

I.4. Należności długoterminowe i krótkoterminowe

1.4.1. Do należności krótkoterminowych zalicza się wszystkie należności z tytułu dostaw i usług, niezależnie od terminu płatności oraz z pozostałych tytułów wymagalne w ciągu 12 miesięcy.

Natomiast do **należności długoterminowych** – należności, których termin płatności upływa w terminie powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego, poza należnościami z tytułu dostaw i usług.

W celu wyceny należności na dzień bilansowy (ustalenia ich wartości realnej) dokonuje się odpisów aktualizujących wartość należności.

Odpisy aktualizujące należności od dłużników dokonywane są w oparciu o analizę sytuacji płatniczej odbiorcy po uzyskaniu od niego stosownych informacji. Wysokość odpisów aktualizujących ustalana jest odrębnie dla każdego z odbiorców w oparciu o ich szczegółową analizę, a także, gdy nie ma pewności kontynuacji działalności dłużnika w dotychczasowym zakresie.

Ustanie przyczyny powodującej dokonane uprzednio odpisy aktualizujące wartość należności powoduje przywrócenie dokonanego odpisu. Przyjmuje się zasadę, że jeśli odpis z tytułu utraty wartości był dokonany w tym samym roku obrotowym, to przywrócenie jego wartości pierwszej następuje poprzez dokonanie zapisów korygujących (zapisy ujemne). Natomiast przywrócenie wartości pierwotnej dla odpisu dokonanego w latach ubiegłych następuje poprzez zapis na dobro pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych w zależności, czego dotyczył odpis.

Jeżeli po dniu bilansowym okaże się, że wierzytelność została ściągnięta, odpis aktualizacyjny podlega rozwiązaniu.

I.4.2. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne – zmniejszają uprzednio dokonane odpisy aktualizujące ich wartość, natomiast w przypadkach, gdy wystąpiła uprzednia ich aktualizacja lub dokonano jej w niepełnej wysokości, to należności te zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych. Wycenia się je nie rzadziej niż na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności (art.28 ust. 1 pkt 7 -u.

r). W aktywach bilansu wykazuje się wyłącznie należności ściągalne, co powoduje konieczność obciążenia wyniku finansowego odpisem aktualizującym wartość należności, których ściągalność jest zagrożona. Jeżeli odpisana wierzytelność została ściągnięta, odpis aktualizacyjny podlega rozwiązaniu.

I.5. Rozliczenia międzyokresowe długo i krótkoterminowe czynne

Rozliczenia międzyokresowe dzielą się według kryterium okresu, którego dotyczą:

- 1) w okresie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych,
- 2) w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do długoterminowych rozliczeń międzyokresowych.

Odpisy w koszty danego okresu sprawozdawczego czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, dokonuje się stosownie do upływu czasu i wielkości świadczeń podlegających rozliczeniu w czasie. Natomiast czas i sposób rozliczeń jest każdorazowo uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem ostrożności.

Rozliczenia międzyokresowe mogą być zaliczone do bilansu, jeśli spełniają kryterium aktywów określone w ustawie o rachunkowości.

Do krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych w jednostce zalicza się głównie:

- 1) podatek od nieruchomości,
- 2) ubezpieczenia,
- 3) prenumeraty rozliczane w czasie,
- 4) licencje,
- 5) świadczenia pracownicze tj. ZFŚS,
- 6) inne koszty rozliczane w czasie.

Rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się przy uwzględnieniu zasady istotności, o której mowa w art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości. Nieistotne koszty przyszłych okresów mogą być odnoszone w koszty bez comiesięcznego rozliczania ich w czasie (jednorazowo) do poziomu 2% sumy bilansowej.

I.6. Fundusze własne

Fundusze własne wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej, ujmuje je w księgach rachunkowych według ich rodzaju i zasad określonych przepisami prawa. Do funduszy własnych – zalicza się: – fundusz podstawowy, rezerwy, zapasowy.

Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy o rachunkowości tworzy również fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych.

Do funduszy własnych zalicza się też wynik finansowy netto z lat ubiegłych, do którego odnosi się skutki błędów podstawowych oraz ujmuje się skutki zmian polityki rachunkowości oraz wynik finansowy netto roku obrotowego:

- 1) **fundusz podstawowy** (pasywa poz. A.I) – stanowi wartość udziałów w kapitale założycielskim wskazanym w akcie notarialnym sporządzonym na okoliczność utworzenia Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonninie oraz w aktach notarialnych w sprawie wniesienia aportu i wkładów pieniężnych w celu podwyższenia kapitału. W pozycji tej wskazuje się wartość nominalną udziałów objętych przez wspólników. Wartość jednego udziału zgodnie z aktem założycielskim wynosi **750,00 zł**. Kapitał podstawowy wykazuje się w księgach oraz sprawozdaniu finansowym w wysokości wynikającej z zapisów aktów notarialnych, uchwał wspólników i wpisu do krajowego rejestru sądowego,
- 2) **fundusz zakładowy** (poz. A.II) – fundusz ten powstaje z:
 - nadwyżki obejmowanych [udziałów](#) powyżej ich wartości nominalnej,
 - zysku netto na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników o podziale zysku,
 - dodatkowych świadczeń na rzecz SZP ZOZ dotyczących udziałów o szczególnych uprawnieniach,
 - dodatnich różnic między [wynagrodzeniem](#) za umorzone udziały a ich wartością nominalną, gdy umorzenie nastąpiło drogą obniżenia kapitału zakładowego,
 - nadwyżki z aktualizacji wyceny rozchodowanych środków trwałych na skutek ich sprzedaży lub likwidacji (art. 31 ust.4 ustawy o rachunkowości),
- 3) **fundusz z aktualizacji wyceny** (poz. A.III) obejmuje skutki aktualizacji wyceny środków trwałych dokonanej na podstawie odrębnych przepisów.
Fundusz z aktualizacji wyceny **zmniejszają**:
 - różnice z aktualizacji wyceny dotyczące rozchodowanych środków trwałych na skutek sprzedaży, likwidacji, wniesienia jako aport i innych rozchodów tych składników aktywów,
 - przyrost wartości dotychczasowego umorzenia w wyniku aktualizacji wyceny środków trwałych,
 - odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych (art. 32 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości),
- 4) **fundusz rezerwowy** (poz. A.IV) – powstaje zgodnie z umową SZP ZOZ na podstawie uchwały zgromadzenia Rady Spraw Społecznych,
- 5) **zysk (strata) z lat ubiegłych** (poz. A.V), wystąpi w sytuacji:
 - nie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok poprzedni,
 - gdy po zatwierdzeniu sprawozdania pozostaje nierozliczony wynik finansowy z lat ubiegłych. Z reguły występuje niezajdująca pokrycia w kapitale (funduszu) zapasowym lub rezerwowym strata bilansowa z lat ubiegłych, która zmniejsza stan kapitału (funduszu) własnego,
 - sporządzenia korekty spowodowanej usunięciem błędów, które w sposób istotny wpłynęły na sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki za lata

- ubiegłe oraz skutki zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości (por. art. 8 ust. 2 oraz art. 54 ust. 3 ustawy o rachunkowości),
- wykazania części ujemnej różnicy ze zbycia lub umorzenia udziałów (akcji) własnych, przewyższającą kapitał zapasowy (por. art. 36a ww. ustawy) do którego odnosi się również skutki błędów podstawowych oraz skutki zmian polityki rachunkowości,
- 6) **zysk (strata) netto** (poz. A.VI) – wynik danego roku obrotowego zaewidencjonowany w księgach rachunkowych pomniejszony o należny do zapłaty podatek dochodowy od osób prawnych za dany rok bilansowy,
- 7) **odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)** – wykazuje się wypłacone w ciągu roku zaliczki na poczet zysku, jako śródroczny podział wyniku finansowego, w pozycji tej winna wykazać wpłaty z zysku, mające charakter dywidendy. W świetle bowiem art. 53 ust. 5 ustawy o rachunkowości, odpisy z wyniku finansowego bieżącego roku obrotowego, w tym także wpłaty z zysku, dokonywane na podstawie odrębnych przepisów uznaje się za podział wyniku finansowego netto jednostek w ciągu roku obrotowego, jednakże na podstawie art. 6 ust. 11 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1638 t.j. z późn. zm.) w spółce kapitałowej, w której Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub uczelnia medyczna posiada udziały albo akcje o wartości nominalnej nie mniejszej niż 51% kapitału zakładowego, nie wypłaca się dywidendy.

I.7. Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których wartość można w wiarygodny sposób oszacować. Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne i ze swej istoty są wartościami szacunkowymi.

I.7.1. Rezerwy mogą być tworzone na:

- 1) **pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania**, których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować, jak na przykład z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń operacji kredytowych, skutków toczącego się postępowania sądowego,
- 2) **przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją**, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów jednostka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość przyszłych zobowiązań (np. z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia),
- 3) **rezerwy na świadczenia pracownicze** – zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń wynikających z przepisów prawa pracy i innych tj. nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne itp.

I.7.2. Wiarygodnie oszacowana

Kwota rezerw musi być zgodna z wartością, w jakiej będą wykorzystane posiadane lub przyszłe aktywa, co w konsekwencji zrodzi powstanie obowiązku świadczeń objętych rezerwą. Kwota szacunku jest wiarygodna, jeżeli zgodnie z racjonalnymi przesłankami jest ustalona w wysokości: niezbędnych nakładów do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień bilansowy lub kwota, którą jednostka zapłaciłaby na rzecz osoby trzeciej w zamian za przejęcie przez nią obowiązku w tym samym terminie. Skutki finansowe tworzonych rezerw zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od okoliczności, z którymi powiązane są przyszłe zobowiązania.

Rezerwy niewykorzystane na dzień ustania lub zmniejszenia się ryzyka, na które je utworzono zalicza się do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

I.7.3. W Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie jako jednostce służby zdrowia, realizującej cele społeczne i ekonomiczne, przyjmuje się jednolitą zasadę – **nie tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze** (odprawy emerytalne i podobne zobowiązania wobec pracowników, np. z tytułu nagród jubileuszowych i innych podobnych świadczeń). Uzasadnieniem do przyjęcia zasady nie tworzenia tych rezerw, jest przede wszystkim:

- 1) charakter świadczonych usług i szczególne uregulowania prawne związane z ich świadczeniem i funkcjonowaniem jednostki,
- 2) sposób ich finansowania (ze środków publicznych),
- 3) duża rotacja kadry,
- 4) mała ilość zatrudnionych pracowników na umowę o pracę w stosunku do innych form zatrudnienia (zlecenia, kontrakty) dla których nie ma obowiązku tworzenia rezerw.

W przypadku jednak, gdy oszacowana rezerwa na świadczenia pracownicze w sposób istotny wpłynęłaby na rzetelność i jasność przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, tj. w kwocie przekraczającej przyjęty próg istotności (w podanej niżej wysokości), rezerwę na odprawy emerytalne i świadczenia podobne tworzy się w drodze indywidualnej decyzji Dyrektora:

- przekracza 2,0% wielkości przychodów ze sprzedaży netto, lub
- przekracza 3,5% wielkości sumy bilansowej.

W przypadku utworzenia tych rezerw są one ewidencjonowane na kontach rozliczeń międzyokresowych biernych. Prezentuje się je w sprawozdaniu finansowym w podziale na długo i krótkoterminowe. Kryterium podziału jest termin wystąpienia zobowiązania do 12 miesięcy od dnia bilansowego i powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Skutki finansowe tworzonych rezerw na świadczenia pracownicze i podobne zalicza się do kosztów działalności operacyjnej. Rezerwy rozwiązuje się (lub zmniejsza) w momencie powstania zobowiązania, na które uprzednio utworzono daną rezerwę.

Jednostka nie tworzy aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego od osób prawnych, gdyż korzysta ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 17 ustawy, pod warunkiem że kwoty rezerwy z tego tytuł są nieistotne.

I.8. Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe

I.8.1. Do zobowiązań krótkoterminowych zalicza się wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, niezależnie od terminu płatności oraz z pozostałych tytułów wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

I.8.2. Do zobowiązań długoterminowych zaś wszystkie zobowiązania z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, których termin wymagalności wynosi więcej niż 12 miesięcy. W bilansie prezentowane są one po stronie pasywów .

Zobowiązania wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty, z wyjątkiem zobowiązań, których uregulowanie, zgodnie z umową następuje przez wydanie innych niż środki pieniężne aktywów finansowych lub wymiany na instrumenty finansowe, które wycenia się w wartości godziwej.

I.9. Rozliczenia międzyokresowe - zobowiązania

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów polegają na włączeniu do ewidencji okresu kosztów jeszcze nieponiesionych, z którymi związane wydatki zostaną poniesione w okresach przyszłych. Rozliczeń biernych międzyokresowych kosztów dokonuje się w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności. Zalicza się do nich w szczególności:

- 1) równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, które będą wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, wykazuje się w bilansie w pozycji pozostałe zobowiązania krótkoterminowe,
- 2) środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub budowy środków trwałych oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych przepisów nie zwiększają one funduszy własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo pozostałe przychody operacyjne, równolegle do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł,

- 3) otrzymane nieodpłatnie inne składniki aktywów, w tym darowizny środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Równoległe do amortyzacji tych aktywów trwałych następuje odpisanie ich równowartości na pozostałe przychody operacyjne.

II. ZASADY USTALANIA WYNIKU FINANSOWEGO ORAZ PREZNETACJI W RACHUNKU ZYSKÓW

I STRAT

Wynik finansowy ustalany jest w oparciu o sporządzony rachunek zysków i strat (RZiS) w wariantcie porównawczym.

Na wynik finansowy składają się następujące elementy:

II.1. PRZYCHODY

II.1.1. Przychody ze sprzedaży

Do przychodów ze sprzedaży zalicza się wszelkie przychody z działalności operacyjnej zakładu tj. działalności medycznej wynikające z udzielania usług medycznych spełniające definicję przychodów. Kwalifikowana do ksiąg rachunkowych wartość przychodów musi bezwzględnie wynikać z odpowiedniej dokumentacji, po korektach o udzielone rabaty, bonifikaty i tym podobne opusty oraz przewidziane dopłaty.

II.1.1. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:

Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie realizuje świadczenia medyczne w następujących rodzajach: podstawowa opieka zdrowotna, stomatologia, ratownictwo medyczne, rehabilitacja lecznicza, świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej, profilaktyczne programy zdrowotne, pozostałe świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie.

II.1.1.1. Przychody z realizacji umów zawartych z NFZ

Umowy zawierane z NFZ stanowią główne źródło przychodów. Do przychodów ze sprzedaży usług medycznych wykonanych w ramach zawartych umów (kontraktów) z NFZ zaliczane są wszelkie przychody z tytułu zamówionych i wykonanych usług medycznych na rzecz NFZ. Podstawą zaliczenia

wykonanej usługi do przychodów są wystawiane faktury uwzględniające liczbę i cenę jednostek rozliczeniowych (punktów, porad, itp.) oraz pozytywnie zweryfikowane w informatycznym systemie stosowanym

w rozliczeniach wykonanych usług medycznych finansowanych przez NFZ. Przychód ze sprzedaży zaliczany jest do miesiąca (okresu), w którym wykonana została usługa medyczna. W przypadku opóźnienia procedur weryfikacji faktur, przychód ze sprzedaży zalicza się do miesiąca, który nie jest księgowo zamknięty.

Po zakończeniu roku przychody dotyczące minionego okresu zweryfikowane przez NFZ w roku następnym do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego zaliczane są do przychodów roku poprzedniego (uwzględnione przez NFZ nadwykonania). Jeżeli weryfikację dokumentów sprzedaży dotyczących roku poprzedniego NFZ zakończy po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za poprzedni rok, przychody te, zgodnie z zasadą istotności są odnoszone na wynik finansowy z lat ubiegłych (kwoty wyższe od określonych w progu istotności) lub do przychodów roku, w którym NFZ uznał wykonanie usług medycznych (kwoty poniżej progu istotności).

II.1.1.2. Przychody z realizacji umów o charakterze medycznym zawartych z innymi kontrahentami

Do przychodów tej grupy zalicza się przychody z wykonania usług medycznych na podstawie umów zawartych z kontrahentami innymi niż NFZ oraz wszelkie inne przychody podstawowe realizowane stosownie do zakresu działalności na podstawie wystawionych faktur udokumentowanych i potwierdzonych zapisem zdarzeń gospodarczych.

II.1.1.3. Przychody z tytułu wykonanych świadczeń realizowanych w ramach programów zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Programy zdrowotne realizowane ze środków publicznych są kwalifikowane do przychodów po wykonaniu świadczeń, na podstawie faktur wystawianych zgodnie z zawartymi umowami oraz stosownej dokumentacji z wykonania każdego programu zdrowotnego finansowanego ze środków publicznych.

II.1.1.4. Przychody z wpłat pacjentów.

Przychody z wpłat pobranych od pacjentów z tytułu odpłatnych porad lekarskich, zabiegów i innych usług medycznych.

Przychody opisane w poz. 1.1.1. do 1.1.4. w rachunku zysku i strat są prezentowane w poz. **A.IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów.**

II.1.2. Pozostałe przychody operacyjne

W ramach przychodów operacyjnych wydziela się pozostałe przychody operacyjne nie związane bezpośrednio z działalnością jednostki.

W szczególności pozostałe przychody operacyjne są związane:

- najmem pomieszczeń i gruntu,
- odpisaniem przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych zobowiązań,
- z rozwiązaniem uprzednio utworzonych rezerw,
- odpisów aktualizujących wartość środków trwałych, środków trwałych w budowie i wartości niematerialnych i prawnych, w wypadku ustania przyczyny, dla której dokonano tego odpisu,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami,
- z otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych, itp.,
- sprzedaży odpadów.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną, które to w rachunku zysków i strat prezentuje się w pozycjach:

- 1) **zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych** – pozycja obejmuje nadwyżkę przychodów ze zbycia (sprzedaży, likwidacji) środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji nad ich wartością netto,
- 2) **dotacje** – spośród których, uwzględniając kryterium czasu wyróżnia się dwie grupy:
 - dotacje otrzymane na sfinansowanie projektów inwestycyjnych oraz innych programów i projektów długoterminowych rozliczanych międzyokresowo. W pozycji tej uwzględnia się odpowiednią część otrzymanych w postaci środków pieniężnych dotacji, które z dniem ich wpływu na rachunek ujęte zostały w strukturze kont przychodów przyszłych okresów.
 - **dotacje** otrzymane na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej pośrednio związanej z działalnością. W pozycji tej wykazuje się kwoty rzeczywiście otrzymanych dotacji na pokrycie kosztów bieżącej działalności:
 - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej lub innych źródeł zagranicznych otrzymanych na realizację krótkoterminowych projektów.Dotacje ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich wpływu.
- 5) **inne przychody operacyjne**, którymi obejmuje się w szczególności:
 - odpis rozliczeń międzyokresowych przychodów dokonywany równolegle do amortyzacji, otrzymanych darowizn mających charakter aktywów trwałych, wartości niematerialnych

i prawnych lub przeznaczonych na cele inwestycyjne i rozwojowe (wycenionych w cenie rynkowej),

- darowizny wyposażenia, aktywów obrotowych, dofinansowania udzielone z innych źródeł (darowizny od osób fizycznych, prawnych, krajowych i zagranicznych),
- równowartość przedawnionych zobowiązań (niezaliczonych do finansowych),
- kary umowne należne wyegzekwowane,
- uzyskane, zasądzone koszty sądowe,
- kaucje i wadła otrzymane od innych jednostek, przepadłe na skutek nie dotrzymania przez te jednostki warunków umowy,
- równowartość rozwiązanych rezerw, odpisów aktualizujących należności utworzonych poprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zwrot zapłaconych niesłusznie w latach poprzednich (zaliczonych uprzednio do kosztów uzyskania) podatków, na podstawie orzeczenia sądu lub decyzji właściwych organów.

II.1.3. Przychody finansowe

Przychody z działalności finansowej obejmują takie przychody jak:

- 1) odsetki uzyskane od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- 2) odsetki od należności regulowanych przez odbiorców po terminie,
- 3) odsetki od lokat terminowych,
- 4) aktualizacja wartości inwestycji.

II.2. Koszty

II.2.1. Koszty działalności operacyjnej

Obejmują koszty ewidencjonowane w ciągu roku na kontach zespołu 4, dotyczące wszystkich rodzajów

i odmian prowadzonych działalności, tj.:

- 1) **amortyzację** – wielkość odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- 2) **zużycie materiałów i energii** – zużycie energii elektrycznej, ciepłej i wodnej, leków, materiałów i środków medycznych, środków czystości, materiałów zaliczanych do wyposażenia, paliw, materiałów, naukowych, dydaktycznych, biurowych i pozostałych materiałów,
- 3) **usługi obce** – obejmują koszty wykonanych usług obcych, m.in. w zakresie usług remontowych, medycznych (w tym kontrakty z zawodami medycznymi), prawnych, telefonicznych, pocztowych, najmu, dzierżawy, transportowych, pralniczych, utrzymania czystości, konserwacji i naprawy sprzętu medycznego i taboru samochodowego itp.,

- 4) **podatki i opłaty** – podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, opłaty sądowe, notarialne, skarbowe ,
- 5) **wynagrodzenia** – obejmują sumę brutto wynagrodzeń pieniężnych i w naturze należnych pracownikom na podstawie umowy o pracę, umów zleceń, o dzieło, menedżerskich, agencyjnych, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, wartość nagród jubileuszowych i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop, itp.,
- 6) **ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia** – obejmuje koszty świadczeń na rzecz pracowników, w szczególności: składki na ubezpieczenia społeczne, fundusz pracy, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, świadczenia urlopowe wypłacane w miejsce tego odpisu, koszty związane z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz ochroną zdrowia pracowników, koszty szkoleń pracowników, wstępne i okresowe badania lekarskie pracowników,
- 7) **pozostałe koszty rodzajowe** – są to koszty niekwalifikujące się do wykazania w poprzednich pozycjach, w tym głównie: koszty promocji i reklamy, koszty podróży służbowych, ryczałty wypłacane pracownikom za używanie prywatnych samochodów do celów służbowych, ubezpieczenia majątkowe i osobowe, odprawy z tytułu wypadków przy pracy i odprawy pośmiertne, koszty gwarancji i licencji,
- 8) **wartość sprzedanych towarów i materiałów** – wielkości wynikające z kont „Wartość sprzedanych materiałów i towarów w cenach zakupu (nabycia)”.

II.2.2. Pozostałe koszty operacyjne

Są to koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną, prezentowane w RZiS w pozycjach:

- 1) **strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych** – obejmuje nadwyżkę wartości netto rozchodowanych środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych nad przychodem uzyskanym z tego tytułu,
- 2) **aktualizacja wartości aktywów niefinansowych** – dotyczy kosztów związanych z odpisami z tytułu trwałej utraty wartości aktywów niefinansowych,
- 3) **inne koszty operacyjne**, w szczególności:
 - koszty związane z działalnością socjalną nieobciążające ZFŚS,
 - koszty utrzymania inwestycji wstrzymanej,
 - odpisanie kosztów inwestycji, które nie dały zamierzonego efektu gospodarczego,
 - nieodpłatne przekazanie aktywów, w tym w drodze darowizny,
 - utworzenie rezerw na należności i roszczenia oraz na pewne lub prawdopodobne straty operacji gospodarczych (z wyjątkiem obciążających koszty finansowe),
 - odpisanie należności i roszczeń przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych,
 - odszkodowania, kary i grzywny (w tym nałożone przez kontrole z NFZ),
 - kaucje i wadła wpłacone na rachunek bankowy innych jednostek, lecz utracone na skutek niedotrzymania przez jednostkę warunków umowy,
 - koszty sądowe oraz koszty o tzw. charakterze odszkodowawczym, jak np. renty dożywotnie na rzecz pacjentów.

II.2.3. Koszty finansowe

Obejmują w szczególności:

- 1) **odsetki**, zwłaszcza od kredytów i pożyczek (nieobciążające wartości środków trwałych, środków trwałych w budowie, oraz wartości niematerialnych i prawnych nieoddanych do użytkowania) oraz związane z nieterminowym płaceniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz od zobowiązań publicznoprawnych,
- 2) **stratę ze zbycia inwestycji**, wykazaną, jako nadwyżkę kosztów finansowych nad przychodami finansowymi, związaną ze zbyciem papierów wartościowych, udziałów i akcji,
- 3) **koszty aktualizacji wartości inwestycji** z tytułu wyceny aktywów finansowych,
- 4) **inne**, w tym nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

II.3. Wynik finansowy

Na łączny wynik finansowy składa się: **wynik finansowy brutto** – zysk (strata) po rozliczeniu przychodów brutto i kosztów z całej działalności.

Zysk (strata) netto ustalane są przez pomniejszenie wyniku brutto o podatek dochodowy i inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego.

III. WYBRANE ZAGADNIENIA UJEDOLICAJĄCE EWIDENCJĘ KSIĘGOWĄ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWĄ

III.1. Aktywa trwałe

III.1.1. Środki trwałe

Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie zobowiązany jest do prowadzenia rachunkowości i kwalifikacji środków trwałych, stosując rozporządzenie Rady Ministrów z 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. 2016, poz. 1864), dalej KŚT.

Składniki środków trwałych w księgach rachunkowych wykazuje się z uwzględnieniem odpowiednich przepisów ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z KŚT, wyodrębiając:

- grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu jeżeli wystąpi), budynki i obiekty inżynierii lądowej i wodnej,

- urządzenia techniczne i maszyny,
- środki transportu,
- inne środki trwałe,
- środki trwałe w budowie,
- zaliczki na środki trwałe w budowie.

Przedmioty wyposażenia i sprzęt, służące do wykonywania czynności laboratoryjnych, biurowych i innych związanych z realizacją zadań, w tym także przedmioty o niskiej cenie jednostkowej (wartości początkowej), poniżej kwoty 10.000 zł a powyżej 500 zł przedmiot odpisuje się w całości jednorazowo w koszty.

III.1.2. Obiekty inwentarzowe środków trwałych

Obiektem inwentarzowym środków trwałych jest pojedynczy składnik majątku, który spełnia kryteria uzasadniające zaliczenie go do środków trwałych, określone w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, zdolny do samodzielnego funkcjonowania.

Stanowi on w ewidencji księgowej najmniejszą jednostkę tych składników majątku, której wartość początkowa służy, jako podstawa naliczenia amortyzacji (umorzenia).

Obiektem inwentarzowym jest środek trwały stanowiący pod względem rzeczowym całość i został wyodrębniony ze szczególnością umożliwiającą przypisanie mu stawki amortyzacyjnej przewidzianej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Poszczególne obiekty inwentarzowe winny być **trwale oznakowane i ponumerowane** (nie dotyczy to gruntów i praw) w sposób uwzględniający grupowanie środków trwałych na grupy, podgrupy i rodzaje według podziału określonego w KŚT i przyjętego przy ustalaniu stawek amortyzacyjnych, z uwzględnieniem specyfiki działalności medycznej.

Oznakowanie ma umożliwić identyfikację środków trwałych i ułatwić przeprowadzenie raz na 4 lata spisu z natury (art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości) oraz zgrupowanie środków trwałych w ewidencji bilansowej dla potrzeb obliczenia amortyzacji, jak i według ośrodków, którym powierzono mienie z obowiązkiem dbałości o nie i rozliczenia się z niego.

Dla każdego obiektu inwentarzowego **zakłada się kartę** zawierającą co najmniej jego nazwę, oznaczenie (symbol), cenę nabycia i jej zmiany, stawkę amortyzacji, naliczoną narastająco amortyzację oraz informacje charakteryzujące obiekt i jego wyposażenie.

III.1.3. Ogólne zasady ewidencji środków trwałych

Ewidencję zwiększeń i zmniejszeń stanu wartości środków trwałych prowadzi się na koncie 010 „Środki trwałe” z odpowiednią analityką stosując określony w KŚT podział na grupy, podgrupy i rodzaje. Środek trwały obejmuje się ewidencją pod datą jego przyjęcia do użytkowania. Ewidencja szczegółowa jest prowadzona za pomocą komputera. W ewidencji tej wykazuje się jednostkową wartość początkową każdego obiektu inwentarzowego środków trwałych i jej zmiany na skutek ulepszeń (zwiększenia) i amortyzacji (zmniejszenia). Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej od 500 zł do 10 000 zł zalicza się w koszty rodzajowe w miesiącu oddania do użytkowania. Jednocześnie na koncie pozabilansowym 013 prowadzi się ewidencję niskocennych przedmiotów oraz wartości niematerialnych i prawnych w użytkowaniu. Pozostałe środki trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne objęte ewidencją wartościowo-ilościową na kontach pozabilansowych (prowadzoną zasadniczo w zależności od przyjętych ustaleń – przez komórkę administracyjną), w sposób umożliwiający ustalenie miejsca użytkowania każdego przedmiotu (ośrodka, któremu go powierzono). Środki te powinny być oznakowane odpowiednim niepowtarzalnym symbolem i numerem, pozwalającym na ich identyfikację.

Ewidencja szczegółowa środków trwałych prowadzona do konta 010 może następować za pomocą (w zależności od przyjętych rozwiązań):

- 1) kart identyfikujących – oddzielnych dla każdego obiektu inwentarzowego środków trwałych, zawierających nazwę, numer inwentarzowy, wartość początkową i jej zmiany oraz naliczoną amortyzację. Karty te mogą stanowić jednocześnie karty obiektu, wtedy opis obiektu wymaga uszczegółowienia albo być oddzielnie, w uzupełnieniu prowadzi się rejestr środków trwałych i nadanych ich numerów (symboli),
- 2) księgi inwentarzowej – zawierającej te same dane, co karty identyfikacyjne (mogą być uzupełnione o tabele amortyzacyjne),
- 3) tabeli amortyzacyjnej (wykazu) - obejmującej analogiczne dane wyjściowe co karty lub księga inwentarzowa i naliczenie amortyzacji, ewentualnie z podziałem dostosowanym do potrzeb ewidencji kosztów.

Przyjęte rozwiązania ewidencji powinny pozwolić (np. poprzez grupowanie danych, kart identyfikujących) na ustalenie, gdzie poszczególne środki trwałe się znajdują.

W przypadku, gdy niektóre elementy ewidencji (np. tabele amortyzacyjne) prowadzi komórka księgowości, inne zaś (np. karty obiektu, księgę inwentarzową) – komórka administracyjna, dane ewidencji bilansowej powinny być okresowo (przynajmniej na koniec każdego półrocza) pomiędzy sobą uzgadniane.

Obrót środkami trwałymi dokumentują:

- 1) **dowód OT** - „Odbiór środka trwałego” potwierdzenie odbioru przez użytkownika, jeżeli środek trwały od razu jest zdalny do użytku i oddany do eksploatacji,
- 2) **dowód PT** - „Przekazanie środka trwałego” potwierdzenie przekazania środka trwałego, powodujące wyksięgowanie z ewidencji środka trwałego i zmniejszenie stanu środków

trwałych
w jednostce,

- 3) **dowód LT** - „Likwidacja środka trwałego”, potwierdzony przez upoważnione do tego osoby, a w przypadku kosztownych środków trwałych uzupełniony o protokół uzasadniający wycofanie obiektu z użytkowania.

Dokumenty powyższe zawierają symbol i numer środka trwałego umożliwiające identyfikację w trakcie uzgodnień, przeprowadzanego spisu z natury i wyjaśnianiu ewentualnych różnic w ewidencjach.

III.1.4. Amortyzacja

Przyjmuje się, iż roczne stawki amortyzacji określone w załączniku nr 1 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, odpowiadają w pełni okresowi ekonomicznej użyteczności środków trwałych. Stąd też stawki amortyzacji wykazane w tym załączniku stosuje się do amortyzacji dokonywanej zarówno **dla celów bilansowych, jak i podatkowych**. Zasada ta zapewnia jednolity poziom kosztów w kalkulacji świadczonych usług medycznych oraz ułatwia rozliczenia podatkowe.

Środki trwale nabyte z bezzwrotnych dotacji z budżetu Państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z uzyskanych darowizn są amortyzowane na podstawie ustawy o rachunkowości. Objęte są ewidencją bilansową, lecz ich amortyzacja **nie stanowi** – w myśl art.12 ust. 4 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych – **podatkowych kosztów uzyskania przychodu**.

Ustala się stawki amortyzacyjne przewidziane w załączniku do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dla każdego środka trwałego objętego ewidencją bilansową – na dzień przyjęcia go do użytkowania i za ich pomocą dokonuje się odpisów amortyzacyjnych (Wn konto 400 „Amortyzacja”, Ma konto 070 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”).

Mając na celu zachowanie zasady jednolitości i porównywalności kosztów amortyzacji przyjmuje się, iż roczne stawki amortyzacji przyjęte z załącznika do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych **nie mogą być podwyższane, ani też obniżane**, czyli przyjmuje się zapisy ustawy.

Odpisów amortyzacyjnych obliczanych za pomocą rocznych stawek amortyzacyjnych dokonuje się od wartości początkowej poszczególnych obiektów inwentarzowych (środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych) – **za okresy miesięczne**, w wysokości 1/12 amortyzacji rocznej – przez przewidywany dla każdego obiektu okres ekonomicznej użyteczności, poczynając od miesiąca następującego po oddaniu środka trwałego do użytkowania.

Umorzenia pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się poprzez ujęcie ich w kosztach rodzajowych (zespół 4) w miesiącu przyjęcia ich do używania oraz zaewidencjonowanie w ewidencji pozabilansowej na koncie 013 „Niskocenne przedmioty w użytkowaniu” w korespondencji z kontem 072 „Umorzenie przedmiotów niskocennych i środków w ewidencji pozabilansowej”.

III.1.5. Remonty i ulepszenia

Remont to wszystkie działania przywracające pierwotny stan techniczny i użytkowy środka trwałego (odtworzenie pierwotnej wartości użytkowej) wraz z wymianą zużytych składników technicznych. Remont polega na naprawie, w tym wymianie zużytych elementów na nowe i ma charakter odtworzeniowy, nie zmienia charakteru, konstrukcji i funkcji środka trwałego. Remont następuje w toku użytkowania środka trwałego i jest wynikiem jego zużycia.

Prace, do których wykorzystano nowe technologie lub materiały kwalifikują się do remontów, mają, bowiem charakter odtworzeniowy, przywracający pierwotną wartość użytkową, nie zmieniając charakteru tych obiektów, mimo że powodują pewne ich ulepszenie.

Ulepszenie polega natomiast na trwałym zwiększeniu wartości technicznej i/lub użytkowej środka trwałego, jak i jego unowocześnieniu lub przystosowaniu do wykorzystania w innym celu niż pierwotne jego przeznaczenie, albo też nadaniu mu nowych cech użytkowych, przejawiających się w poprawie standardu użytkowego lub technicznego, bądź obniżce kosztów eksploatacji.

Wydatki na ulepszenia powiększają wartość początkową środków trwałych, o ile spełniają łącznie dwie przesłanki:

- 1) polegają na przebudowie, rozbudowie (w tym nabyciu części składowych lub peryferyjnych o cenie jednostkowej przekraczającej 10 000 zł), rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji środka trwałego, jeżeli łączna suma ulepszenia tego środka przekracza w danym roku podatkowym 10 000 zł,
- 2) powodują wymierny wzrost wartości użytkowej ulepszonego środka trwałego wyrażony przy pomocy ustalonego kryterium (np. okresu używania, zdolności wytwórczej, jakości uzyskiwanych produktów, kosztów eksploatacji ulepszonego środka trwałego) wobec tej wartości z dnia przyjęcia tego środka do używania.

Dokonane po pewnym czasie kolejne ulepszenia, uprzednio już ulepszonego środka trwałego zwiększają pierwotną wartość obiektu, nie uprawnia to jednak do zmiany stawki amortyzacji.

III.1.6. Nieruchomości i mienie ruchome zaliczone do środków trwałych

III.1.6.1. Nabycie nieruchomości i mienia ruchomego

Nabycie nieruchomości i mienia ruchomego może nastąpić w drodze:

- 1) **otrzymania od organu założycielskiego** rzeczowych aktywów trwałych stanowiących nieruchomości (budynki i obsługujące je obiekty infrastruktury, budowle wraz z przynależnymi do nich gruntem lub prawem wieczystego użytkowania), aparatury oraz sprzętu medycznego, środków transportu i wyposażenia zaliczanego do środków trwałych.

Otrzymane od organu założycielskiego w nieodpłatne używanie rzeczowe aktywa trwałe do ksiąg rachunkowych wprowadzane są zapisem:

- Wn konto 010 „Środki trwałe” i/lub 020 „Wartości niematerialne i prawne”,
 - Ma konto 801 „Kapitał (fundusz) podstawowy”.
- 2) **otrzymania nieodpłatnie od innych podmiotów niż organ założycielski**, do ewidencji nabytych w ten sposób rzeczowych aktywów trwałych, stosuje się przepisy art. 41 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w myśl których równowartość nieodpłatnie otrzymanych (w tym także w drodze darowizny) środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zwiększa rozliczenia międzyokresowe przychodów.
- 3) **nabycia (zakupu)** od dostawców krajowych, z krajów UE oraz z importu (krajów trzecich). Nabycie takie bez względu na sposób finansowania, wymaga udokumentowania fakturami otrzymanymi od dostawców (krajowych i z UE), dokumentami celnymi (import) oraz dowodami przyjęcia ich do używania.
- 4) **budowy (dotyczy głównie nieruchomości - budynków i budowli)** – w okresie budowy koszty wytworzenia obejmujące ogół kosztów poniesionych za okres trwania budowy, do momentu przyjęcia zbudowanego obiektu do użytkowania.

III.2. Dotacje unijne

III.2.1. Zasady ewidencji przychodów z dotacji w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie

Ewidencja otrzymanych dotacji ze środków (funduszy) UE, odbywa się na zasadach ogólnie obowiązujących, tj. zgodnie z ustawą o rachunkowości. Oznacza to, że otrzymane przez SZP ZOZ:

- 1) środki pieniężne z budżetu państwa w postaci dotacji przeznaczonych na remonty, inwestycje, w tym zakup aparatury i sprzętu medycznego,
- 2) środki pieniężne w postaci dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego przeznaczone na cele rozwojowe, badawcze,
- 3) darowizn mających charakter aktywów trwałych lub darowizn przeznaczonych na cele rozwojowe,

nie są odnoszone na fundusz SZP ZOZ, lecz są ewidencjonowane zgodnie z zasadami określonymi w art. 41 ustawy o rachunkowości, a więc są zaliczane w momencie wpływu na rachunek do rozliczeń międzyokresowych przychodów.

III.2.2. Moment zakwalifikowania dotacji do przychodów

Moment zakwalifikowania dotacji do przychodów określa art. 3 ust.1 pkt 30 ustawy o rachunkowości, zgodnie, z którym przychody to „uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści

ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań”. Warunek powyższy zostaje, zatem spełniony w momencie faktycznego przekazania środków na rachunek bankowy (nie może to być natomiast decyzja o przyznaniu dotacji, ze względu na możliwość jej wycofania przez instytucję, która ją wydała).

Dotacje powinny być w sposób systematyczny i racjonalny ujmowane, jako przychody w okresach, w których zapewniona zostanie ich współmierność z refundowanymi kosztami ujętymi w rachunku zysków i strat. Dotacje dotyczące aktywów podlegających amortyzacji są ujmowane, jako przychód przez okres ekonomicznego użytkowania tych aktywów.

III.2.3. Zasady ewidencji kosztów finansowanych dotacją

Sposób i zasady ewidencji kosztów finansowanych dotacją zależy od celu, w związku, z którym dotacja została przyznana, tj. czy dotacja służy sfinansowaniu w całości lub w części zakupu, budowy lub ulepszenia środków trwałych (dotacja do aktywów), czy też dotacja jest przeznaczona na dofinansowanie bieżącej działalności (dotacja do przychodów).

- 1) ewidencja kosztów w przypadku dotacji do aktywów – otrzymanie tych dotacji jest warunkowane ich wydatkowaniem zgodnie z przeznaczeniem (co do rodzaju dotowanych aktywów, ich umiejscowienia lub też okresów, w których mają być nabyte lub utrzymywane. Otrzymane dotacje ze środków (funduszy) UE lub bezzwrotnych środków zagranicznych na te cele (tak samo jak równowartość nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych, środków trwałych w budowie, a także wartości niematerialnych i prawnych), odnosi się na konto „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”. W tej sytuacji zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększać będą stopniowo pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych, sfinansowanych ze środków dotacji. Do czasu zakończenia realizacji projektu, polegającego na nabyciu lub wytworzeniu środków trwałych, poniesione na ten cel wydatki, sfinansowane dotacją, ujmuje się na koncie 080 „Środki trwałe w budowie” (do czasu przyjęcia środków trwałych do używania).
- 2) **ewidencja kosztów w przypadku dotacji do przychodów** – przeznaczonych na dofinansowanie bieżącej działalności operacyjnej oraz na sfinansowanie sprzedaży produktów, świadczenia usług czy sprzedaży towarów. Ewidencja tych dotacji przebiega na zasadach ogólnych, w zależności od stosowanej metody:
 - według rodzajów – na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”,
 - jeżeli koszty dotyczą przyszłych okresów, księguje się je i rozlicza na koncie 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”, jako czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów z uwzględnieniem art. 39 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
 - Wyodrębnienie środków następuje poprzez:
 - a) odrębne rachunki bankowe, na których gromadzone są środki dla danego zadania – w przypadku gdy umowa wymaga wyodrębnienia konta,

- b) odrębny system rachunkowości – wyodrębnione konta syntetyczne i analityczne zgodnie z planem kont i obowiązującą klasyfikacją budżetową,
- c) odrębny zbiór dokumentów – oryginały dowodów księgowych dotyczące poszczególnych projektów,
- d) podstawą ewidencji zdarzeń gospodarczych są dowody księgowe – oryginały.

III.3. Międzyokresowe rozliczenia kosztów

W SPZ ZOZ w Jabłonie zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości mogą być stosowane uproszczenia dotyczące księgowania kosztów międzyokresowych. W przypadku, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawiania sytuacji majątkowej i finansowej firmy koszty rozlicza się poprzez jednorazowy odpis kwoty wydatku w koszty.

WYKAZ KONT KSIĘGI GŁÓWNEJ

ORAZ

PRZYJĘTE ZASADY KLASYFIKACJI ZDARZEŃ,

ZASAD PROWADZENIA KSIĄG POMOCNICZYCH

1. Ustala się trzycyfrowy symbol kont syntetycznych np. 010 „Środki trwałe”
2. Syntetyczne konta księgi głównej przyjmują możliwość podziału (konta analityczne) i przyjmują nazwę kont syntetycznych uzupełnionych o nazwę określającą funkcję konta. Konta analityczne przyjmują symbol przedzielony myślnikiem (np. 010-001 „Budynki i budowle ...” – konto analityczne do konta 010 „Środki trwałe”)
3. Konta ksiąg pomocniczych (analityka) zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym, jako system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Konta analityczne tworzy się w miarę potrzeb i mogą obok cyfr zawierać oznaczenia literowe. Prowadzona bieżąca aktualizacja kont analitycznych i syntetycznych nie wymaga odrębnego zarządzenia.
4. Analityczny podział do kont 200 i 201 odbywa się według kontrahentów, natomiast do konta 234 według pracowników.
5. Przyjmuje się następujące konta syntetyczne księgi głównej:

Zespół „0” – AKTYWA TRWAŁE

- 010 – Środki trwałe
- 013 – Niskocenne przedmioty w użytkowaniu – wyposażenie (konto pozabilansowe)
- 020 – Wartości niematerialne i prawne
- 030 – Długoterminowe aktywa finansowe
- 070 – Umorzenie środków trwałych
- 072 – Umorzenie niskocennych przedmiotów w użytkowaniu – wyposażenia (konto pozabilansowe)
- 075 - Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
- 080 – Środki trwałe w budowie
- 081 – Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie
- 090 – Środki trwałe obce i (*konto pozabilansowe*)

Zespół „1” – ŚRODKI PIENIĘŻNE, RACHUNKI BANKOWE ORAZ INNE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

- 100 - Kasa
- 101 – Kasa ZFŚS
- 130 – Rachunek bankowy - bieżący
- 131 – Rachunek bankowy środków ZFŚS
- 132 - 133 – Rachunki bankowe środków na projekty współfinansowane przez UE i środki zagraniczne
- 134 – Rachunek bankowy - lokaty
- 135 - Środki pieniężne w drodze
- 136 – środki pieniężne w drodze – płatności kartami płatniczymi
- 137 – Kredyty bankowe
- 140 – Krótkoterminowe aktywa finansowe
- 141 – Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych

Zespół „2” – ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

- 200 – Rozrachunki z odbiorcami
- 201 – Rozrachunki z dostawcami
- 202- Rozrachunki z dostawcami UE
- 221 – Rozrachunki z zakładem ubezpieczeń społecznych
- 223 – Rozrachunki publicznoprawne
- 228 – Inne rozrachunki publicznoprawne
- 230 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 231 – Rozrachunki dotyczące potrąceń z wynagrodzeń
- 234 – Inne rozrachunki z pracownikami
- 235 – Rozrachunki z tytułu pożyczek udzielanych pracownikom z ZFŚS
- 236 – Rozliczenie nadwyżek
- 237 – Rozliczenie niedoborów i szkód
- 240 – Pozostałe rozrachunki
- 244 – Roszczenia sporne
- 249 – Inne rozrachunki
- 290 – Odpisy aktualizujące należności

Zespół „3” – MATERIAŁY I TOWARY

- 300 – Rozliczenie zakupu
- 301 – Rozliczenie sprzedaży
- 310 – Materiały i towary
- 340 – Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów
- 342 – Odpisy aktualizujące wartość materiałów i towarów

Zespół „4” – KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW I ICH ROZLICZENIE

- 400 – Amortyzacja
- 401 – Zużycie materiałów i energii
- 402 – Usługi obce
- 403 – Podatki i opłaty
- 404 – Wynagrodzenia
- 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 406 – Pozostałe koszty rodzajowe
- 490 – Rozliczenie kosztów

Zespół „5” – KOSZTY WEDŁUG TYPÓW DZIAŁALNOŚCI I ICH ROZLICZENIE

- 500 – Koszty działalności medycznej – Jabłonna
- 501 – Koszty działalności medycznej – Chotomów
- 502 – Koszty realizacji umowy na usługi medyczne z innymi instytucjami
- 550 – Koszty zarządu
- 580 – koszty projektów współfinansowanych przez UE

Zespół „6” –ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

- 640 – Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów

641 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów – rozliczenie ZFŚS

Zespół „7” – PRZYCHODY I KOSZTY ZWIĄZANE Z ICH OSIĄGNIĘCIEM

700 – Sprzedaż usług działalności podstawowej

703 – Dotacje i dofinansowania

750 – Przychody finansowe

751 – Koszty finansowe

760 – Pozostałe przychody operacyjne

761 – Pozostałe koszty operacyjne

770 – Zyski nadzwyczajne

771 – Straty nadzwyczajne

Zespół „8” – KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE, FUNDUSZE SPECJALNE I WYNIK FINANSOWY

801 – Fundusz podstawowy

802 - Fundusz zakładowy

803 – Fundusz z aktualizacji wyceny

804 – Fundusz rezerwowy

820 – Rozliczenie wyniku finansowego

840 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów

841 – Rezerwy na przyszłe zobowiązania i koszty

850 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

860 – Wynik finansowy

871 – Inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Według potrzeb ewidencyjnych i statystycznych prowadzi się konta pozabilansowe, na których obowiązuje zasada zapisu jednostronnego lub dwustronnym z użyciem konta technicznego (w zależności od wymagań technicznych programu komputerowego), a ewentualnych sald występujących na tych kontach na koniec roku nie ujmuje się w bilansie.

Do wprowadzenia kont pozabilansowych nie jest wymagane uaktualnienie niniejszego planu kont.

Ogólna charakterystyka kont zespołu „0”

„Aktywa trwałe”

Konta zespołu „0” przeznaczone są do ewidencji składników majątkowych długotrwałego użytkowania, których przewidywany okres użytkowania jest dłuższy niż rok.

Konta zespołu „0” odzwierciedlają wartość początkową i korygujące je wartości umorzeniowe oraz odpisy aktualizujące wartość poszczególnych grup środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych. Amortyzacja jest dokonywana za pomocą systematycznego, planowanego rozłożenia wartości początkowej na ustalone z góry okresy zgodne z okresem ich ekonomicznej użyteczności lub stawką i metodą ich amortyzacji w dniu przyjęcia poszczególnych aktywów do użytkowania. Stawki amortyzacji winna być okresowo weryfikowane.

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są, gdy wartość środka trwałego przekracza 10.000 zł i jego okres użytkowania jest dłuższy niż rok.

Konto 010 – Środki trwałe

Konto 010 służy do ewidencji aktywów jednostki zaliczonych do środków trwałych. Są to rzeczowe aktywa trwałe, które spełniają następujące warunki:

- 1) stanowią własność jednostki, które zostały przekazane, pochodzą z zakupów, darowizn, itp.,
- 2) o przewidywanym okresie użyteczności ekonomicznej dłuższym niż jeden rok i wartości powyżej 10.000 zł,
- 3) są kompletne i zdadne do użytku w momencie przyjęcia do użytkowania,
- 4) są przeznaczone na potrzeby jednostki w związku z prowadzoną działalnością.

Ewidencję środków trwałych prowadzi się wg wartości początkowej, która stanowi ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia środka trwałego, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, jego cenę ustanawia się według ceny sprzedaży, według wartości godziwej, wartości rynkowej.

Na dzień bilansowy środki trwałe wycenia się według wartości początkowej, pomniejszonej o dotychczasowe dokonane odpisy amortyzacyjne/ umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Ewidencje rodzajowe środków trwałych prowadzi się zgodnie z wymogami sprawozdawczości statystycznej i ustawy o rachunkowości.

Konta analityczne do środków trwałych prowadzi się na kartotekach inwentarzowych w ujęciu syntetycznym, wyodrębnionym dla każdego środka trwałego, które są uzgodnione z saldami i zapisami na kontach syntetycznych.

Podstawą księgowania na stronie Winien konta 010 są dowody OT wystawione zgodnie z instrukcją obiegu dokumentów finansowo-księgowych przez osobę, której powierzono obowiązki związane

z ewidencją mienia, zatwierdzone przez kierownika jednostki. Protokoły OT są dowodami stwierdzającymi przyjęcie środka trwałego do używania. Protokół OT jest podpisany przez osoby upoważnione przez Dyrektora Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie oraz przez osobę, której powierza się dany środek trwały do użytkowania.

Dwa egzemplarze dowodu PT z podpisami strony przekazującej są przekazane do przyjmującego środek trwały i jeden egzemplarz dowodu PT podpisany przez stronę przejmującą, z podaniem numeru inwentarzowego przyjętego środka trwałego.

Dowody PT stanowią podstawę do zdjęcia z konta 010 wartości lub środków trwałych.

Na stronie Ma konta 010 ujmuje się zmniejszenie stanu i wartości początkowej środków trwałych w wyniku:

- wycofania środków trwałych z eksploatacji – likwidacji na skutek zużycia – protokół LT,
- nieodpłatnego przekazania w użytkowanie lub sprzedaż – protokół PT,
- stwierdzonych niedoborów,
- zwrotu dostawcom wadliwych środków trwałych (na podstawie umowy gwarancyjnej lub reklamacji)

Ewidencja analityczna prowadzona jest na podstawie księgi inwentarzowej. Saldo Wn konta 010 oznacza stan środków trwałych według wartości brutto (początkowej), w tym także nakładów dokonanych w obce obiekty trwałe.

Typowe zapisy strony WN konta 010

„Środki trwałe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie do eksploatacji środków trwałych lub ich ulepszeń do użytkowania <ul style="list-style-type: none"> • zakupu gotowych środków trwałych niewymagających montażu oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych, • zakończonej inwestycji rozliczanej we własnym zakresie, 	201, 130 080
2.	Przyjęcie środków trwałych nowych lub używanych bezpośrednio z zakupu: <ul style="list-style-type: none"> • cena nabycia • opłaty urzędowe • koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu 	201 130,131 130, 131
3.	Nabycie środka trwałego sfinansowane środkami obcymi: <ul style="list-style-type: none"> • przyjęcie środka trwałego • otrzymane środki na sfinansowanie zakupu (Wn 130, Ma 840) – rozliczenie międzyokresowe przychodów jest dokonywane równolegle do odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych sfinansowanych obcymi środkami (Wn 840, Ma 760) 	080,201

4.	Środki trwałe przyjęte do użytkowania na podstawie umowy leasingu upoważniającej korzystającego do odpisów amortyzacyjnych	240
5.	Środki trwałe przyjęte w nieodpłatne użytkowanie w drodze darowizny	840
6.	Środki trwałe otrzymane aportem (do wysokości określonej w akcie notarialnym)	240
7.	Zwiększenie wartości w wyniku ulepszenia	080
8.	Ujawnienie nadwyżki środka trwałego	236
9.	Zwiększenie na skutek aktualizacji wyceny (WN 801 MA 070)	801
10.	Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe – w wyniku decyzji administracyjnej	801

Typowe zapisy strony MA konta 010

„Środki trwałe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Sprzedaż środka trwałego oraz likwidacja środka trwałego nie w pełni umorzonego: <ul style="list-style-type: none"> do wysokości umorzenia, wartość pozostała do umorzenia 	070 761
2.	Likwidacja środka trwałego spowodowana zdarzeniem losowym: <ul style="list-style-type: none"> do wysokości umorzenia, wartość pozostała do umorzenia (w części ubezpieczonej), wartość pozostała do umorzenia (w części nieubezpieczonej). 	070 240 761
3.	Przekazanie środka trwałego w formie darowizny: <ul style="list-style-type: none"> do wysokości umorzenia, wartość pozostała do umorzenia 	070 760
4.	Przekazanie środka trwałego na podstawie umowy leasingu upoważniającej korzystającego do odpisów amortyzacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> do wysokości umorzenia, wartość netto. 	070 240
5.	Niedobór środka trwałego: <ul style="list-style-type: none"> do wysokości umorzenia, wartość pozostała do umorzenia 	070

		237
6.	Przekazanie środka trwałego innej jednostce lub zwrot do organu założycielskiego na podstawie prawomocnych decyzji tego organu: <ul style="list-style-type: none"> • do wysokości umorzenia, • wartość pozostała do umorzenia 	070 801
7.	Zmniejszenie dotychczasowego odpisu amortyzacyjnego z tytułu utraty wartości	070

Konto 013- Niskocenne przedmioty w użytkowaniu – wyposażenie (konto pozabilansowe)

Środki trwałe niskocenne tzw. wyposażenie służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych o wartości początkowej w cenie nabycia od 500 zł do 10.000 zł, które są amortyzowane jednorazowo w miesiącu wydania do użytkowania.

Konto 020 – Wartości niematerialne i prawne

Konto 020 służy do ewidencji stanu, zwiększeń i zmniejszeń wartości niematerialnych i prawnych nabytych nadających się do gospodarczego wykorzystania i przeznaczone na potrzeby własne (łącznie

z kosztami instalacji i uruchomienia) o przewidzianym okresie używania dłuższym niż 1 rok.

Ewidencja analityczna do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” zapewnia:

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych WNiP (realizowanych projektów i źródeł finansowania),
- sporządzenie sprawozdań do GUS oraz sprawozdań finansowych,
- obliczenie odpisów amortyzacyjnych,
- ustalenie odpisów aktualizujących wartość poszczególnych pozycji wartości niematerialnych i prawnych z tytułu utraty wartości.

Saldo Wn konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” oznacza ich stan według wartości początkowej.

Typowe zapisy strony WN konta 020

„Wartości niematerialne i prawne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie wartości niematerialnych i prawnych: <ul style="list-style-type: none">z budowy (na podstawie protokołu OT),bezpośrednio z zakupu	080 201,202
2.	Otrzymanie praw majątkowych jako aport	240
3.	Otrzymanie praw majątkowych w formie darowizny (równolegle do odpisów amortyzacyjnych następuje rozliczenie międzyokresowych przychodów Wn 840, Ma 760)	840

Typowe zapisy strony MA konta 020

„Wartości niematerialne i prawne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozchód wartości niematerialnych i prawnych gdy określone prawa wygasły lub są nieprzydatne gospodarczo <ul style="list-style-type: none">- wartość dotychczasowego umorzenia- wartość pozostała do umorzenia	070 801

Konto 030 – Długoterminowe aktywa finansowe i inne inwestycje

Konto 030 służy do ewidencji aktywów długoterminowych nabytych w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości w formie odsetek, dywidend lub innych przysporzeń. Długoterminowe aktywa finansowe ujmuje się w księgach na dzień nabycia w cenach nabycia albo zakupu.

Po stronie Wn konta 030 ewidencjonuje się wszelkie przychody inwestycji długoterminowych oraz zwiększenia ich wartości początkowej, a w szczególności: nabycie udziałów, zakup akcji, wniesienie aportu, przypisanie należnych odsetek, wzrost wartości wycenianych w cenach rynkowych.

Na stronie Ma konta 030 ewidencjonuje się wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej, a w szczególności wycofanie udziałów, ich sprzedaż, wykup przez emitenta, przekwalifikowanie na krótkoterminowe aktywa finansowe.

Ewidencja analityczna do konta 030 umożliwia:

- prawidłowe sporządzenie sprawozdania finansowego,
- ustalenie wartości poszczególnych aktywów,
- określenie wartości w walucie polskiej oraz w walutach obcych.

Typowe zapisy strony WN konta 030

„Długoterminowe aktywa finansowe i inne inwestycje”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zakup inwestycji długoterminowych: <ul style="list-style-type: none">• cena zakupu,• koszty	130, 240 130, 240
2.	Zwiększenie wartości inwestycji długoterminowych	130, 240
3.	Różnice kursowe dodatnie przy sprzedaży udziałów	750
4.	Założenie lokaty długoterminowej	134

Typowe zapisy strony MA konta 030

„Długoterminowe aktywa finansowe i inne inwestycje”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wycofanie udziałów w formie pieniężnej	100, 130, 140
2.	Sprzedaż długoterminowych udziałów, akcji i obligacji	751
3.	Trwała utrata wartości oraz ujemne różnice kursowe	751
4.	Przekwalifikowanie aktywów długoterminowych w krótkoterminowe	140

Konto 070 – Umorzenie środków trwałych

Konto 070 służy do ewidencji planowanych odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od wartości początkowej podstawowych środków trwałych, które podlegają stopniowemu umorzeniu według stawek amortyzacyjnych wynikających z przepisów podatkowych w korespondencji z kontem 400 - Amortyzacja.

Odpisy te wyrażają przewidywaną utratę wartości na skutek zużycia lub upływu czasu. Odpisy są odnoszone w ciężar kosztów działalności operacyjnej, dokonywane w równych kwotach, poczynając od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek został przyjęty do użytkowania, aż do miesiąca, w którym zostanie całkowicie umorzony. Przyjmuje się metodę liniową odpisów amortyzacyjnych oraz stawki ujęte w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Odpisów dokonuje się od:

- 1) środków stanowiących własność lub współwłasność, kompletnych i zdalnych do użycia, tj.:
 - budynki oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej,
 - spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokali użytkowych,
 - maszyny i urządzenia techniczne, środki transportu oraz inne przedmioty o przewidywanym okresie użyteczności przekraczającej 1 rok,
- 2) środków przyjętych do użytkowania, niezależnie od okresu użytkowania:

- inwestycji w obcych środkach trwałych,
 - budynków i budowli wniesionych na cudzym gruncie,
 - wykorzystywanych na potrzeby działalności SZP ZOZ na podstawie umowy leasingowej zezwalającej na odpisy amortyzacyjne przez korzystającego,
- 3) posiadanego prawa użytkowania wieczystego,
 - 4) ulepszonych środków trwałych od wartości powiększonej o nakłady poniesione na ich ulepszenie przy zachowaniu metod i stawek amortyzacyjnych,
 - 5) środków trwałych wniesionych w formie aportu, wycenionych w cenie godziwej lub rynkowej od wartości początkowej ujętej w księgach,
 - 6) ujawnionych środków trwałych nieobjętych ewidencją.

Na stronie Wn konta 070 księguje się dotychczasowe umorzenie środków trwałych wycofanych z eksploatacji w wyniku likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania.

Konto 070 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia środków trwałych. W bilansie saldo konta 070 zmniejsza odpowiednio saldo konta 010 „Środki trwałe”.

Ewidencja analityczna do konta 070 pozwala ustalić odpisy amortyzacyjne od środków ewidencjonowanych na koncie 010, umożliwiającą ustalenie stanu amortyzacji i umorzenia dla poszczególnych grup środków i wartości.

Jeżeli stosuje się odmienną zasadę amortyzacji środków trwałych do celów bilansowych i podatkowych, to prowadzona ewidencja analityczna musi umożliwić ustalenie spowodowanych tym różnic w celu bezbłędneho ustalenia kosztów uzyskania przychodów oraz dochodu do opodatkowania.

Typowe zapisy strony WN konta 070

„Umorzenie środków trwałych ”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia podstawowych środków wycofanych z eksploatacji w wyniku likwidacji, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania, likwidacji niedoborów lub zwrotu dostawcy w okresie gwarancji	010
2.	Przywrócenie wartości w wypadku ustania przyczyn, które spowodowały trwałą utratę wartości, do wysokości odpisów aktualizujących odniesionych: <ul style="list-style-type: none"> • w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych • w ciężar kapitału z aktualizacji wyceny 	761 803

Typowe zapisy strony MA konta 070

„Umorzenie środków trwałych”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczona za okres amortyzacja podstawowych środków trwałych	400
2.	Odpisy amortyzacyjne od obiektów wynajmowanych, jeżeli nie stanowią one przedmiotu działalności statutowej	761
3.	Zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją wartości początkowej podstawowych środków trwałych podlegających stopniowemu umorzeniu	803

Konto 072- Umorzenie niskocennych przedmiotów w użytkowaniu – wyposażenia (konto pozabilansowe)

Konto to służy do ewidencji niskocennych przedmiotów w użytkowaniu – wyposażenia, które nalicza się w miesiącu oddania środka trwałego do użytkowania w wysokości 100% wartości początkowej.

Konto 075 – Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych

Na stronie Wn konta 075 księguje się dotychczasowe umorzenie wartości niematerialnych i prawnych wycofanych z eksploatacji w wyniku likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania.

Konto 075 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia środków trwałych. W bilansie saldo konta 075 zmniejsza odpowiednio saldo konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”.

Ewidencja analityczna do konta 075 pozwala ustalić odpisy amortyzacyjne od środków ewidencjonowanych na koncie 020, umożliwiającą ustalenie stanu amortyzacji i umorzenia dla poszczególnych grup środków i wartości.

Konto 080 – Środki trwałe w budowie

Konto 080 służy do ewidencji stanu i zmian środków trwałych w okresie budowy, a także do rozliczania kosztów na uzyskane w wyniku budowy rezultatów. Za środki trwałe w budowie uznaje się zaliczane do aktywów trwałych przyszłe obiekty trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszania już eksploatowanych środków trwałych wykonywanych własnymi siłami jednostki, jak również przez zewnętrznych wykonawców

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się koszty inwestycji rozpoczętych lub wartość zakupionych gotowych środków trwałych.

Na stronie Ma konta 080 – księguje się na podstawie protokołu OT przyjęcie do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji lub zakupu.

Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w podziale na poszczególne prowadzone inwestycje, rodzaje efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn oznaczające koszty inwestycji niezakończonych.

Typowe zapisy strony WN konta 080

„Inwestycje (środki trwałe w budowie)”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Roboty, dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji wykonane przez zewnętrznych kontrahentów	201,202, 240
2.	Zakup od innych jednostek środków trwałych w budowie lub obiektów wymagających ulepszenia	201 ,202, 240
3.	Nieodpłatne otrzymanie środków trwałych w budowie	840
4.	Zakup maszyn i urządzeń wymagających montażu lub stanowiących pierwsze wyposażenie budowanych obiektów oraz wartości niematerialnych i prawnych	201, 202,240
5.	Cło i inne opłaty związane z nabyciem składników lub praw związanych z inwestycjami	202

Typowe zapisy strony MA konta 080

„Inwestycje (środki trwałe w budowie)”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji	010, 020
2.	Rozliczenie kosztów ulepszenia własnych środków trwałych	010
3.	Nieodpłatne przekazanie środków trwałych w budowie	761
4.	Niedobory i szkody w rzeczowych składnikach środków trwałych w budowie	237
5.	Rozliczenie inwestycji bez efektów majątkowych	761

Konto 081 – Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie

Konto 081 służy do ewidencji odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie. Dokonuje się ich w sytuacji zaniechania budowy obiektów i przewidywanych trudności w ich sprzedaży po cenie gwarantującej odzyskanie poniesionych kosztów, konieczności przeprojektowania budowy spowodowanej zmianą przeznaczenia budowanego środka trwałego lub innych przyczyn utraty przydatności prowadzonych inwestycji. Odpisy te obciążają pozostałe koszty operacyjne i doprowadzają wartość środka trwałego w budowie do wartości ekonomicznej. W sytuacji ustania przyczyn ze względu, na które dokonano odpisów, należy zwiększyć wartość środka trwałego o wielkość uprzednio dokonanego odpisu.

Na stronie Ma konta 081 – księguje się zwiększenie odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych w budowie, a po stronie Wn konta 081 ich zmniejszenie.

Typowe zapisy strony WN konta 081

„Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zmniejszenie dokonanego odpisu z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie, zlikwidowanych, przekazanych nieodpłatnie, sprzedanych	080
2.	Zmniejszenie dotychczasowego odpisu z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych w budowie na skutek ustąpienia przyczyn, która go spowodowała	761

Typowe zapisy strony MA konta 081

„Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Utworzenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości środka trwałego w budowie: <ul style="list-style-type: none">na skutek ograniczenia zakresu robót,maszyn i urządzeń nieprzekazanych do używania w przypadku podjęcia decyzji o zaprzestaniu kontynuowania budowy	761 761

090 – Środki trwałe obce (konto pozabilansowe)

Konto przeznaczone do pozabilansowej ewidencji wartości początkowej obcych środków trwałych użytkowanych na podstawie umów: najmu, dzierżawy lub leasingu, a także użyczenia, przechowywania oddania w depozyt, jeżeli środki te stanowią własność innej jednostki i są przez nią amortyzowane. Informacje na temat ww. środków nie są wykazywane w bilansie, a tylko w

informacjach

dodatkowych

i objaśnieniach. Do konta może być prowadzona ewidencja analityczna według potrzeb.

Ogólna charakterystyka kont zespołu „1”

„Środki pieniężne, rachunki bankowe oraz inne krótkoterminowe aktywa finansowe”

Na kontach zespołu „1” ewidencjonuje się płynne aktywa finansowe, czyli aktywa pieniężne, inne krótkoterminowe aktywa finansowe, które są płatne i wymagalne w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia.

Na kontach zespołu „1” księguje się:

- 1) aktywa pieniężne w postaci krajowych środków płatniczych, walut obcych oraz dewiz przechowywanych w kasie oraz ulokowanych na rachunkach bankowych,
- 2) aktywa pieniężne w postaci czeków, weksli i innych aktywów finansowych,
- 3) krótkoterminowe aktywa finansowe obejmujące instrumenty kapitałowe wyemitowane przez jednostkę, a także wynikające z kontraktu prawo do otrzymania aktywów pieniężnych,
- 4) udziały i akcje własne przeznaczone do zbycia,
- 5) uzyskane kredyty bankowe krajowe i zagraniczne,
- 6) różnice z aktualizacji wyceny krótkoterminowych aktywów finansowych.

Konto 100 – Kasa

Na koncie 100- ewidencjonuje się obroty środków pieniężnych w walucie polskiej i zagranicznej znajdujące się w kasie SZP ZOZ w Jabłonie. Na stronie Wn ujmuje się wpływ środków do kasy w wartości nominalnej oraz nadwyżki kasowe ujawnione w trakcie inwentaryzacji. Na stronie Ma , księgujemy rozchody kasowe w wartości nominalnej oraz niedobory w kasie.

Obroty gotówkowe ewidencjonuje się pod datą rzeczywistego przychodu bądź rozchodu gotówki za pomocą raportu kasowego, który to jest dokumentem zbiorczym z operacji wpływu i wypływu środków z kasy w danym okresie. Raporty w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej

w Jabłonie sporządza się nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Saldo w raporcie kasowym ma być zgodne ze stanem gotówki w kasie. Raport wraz z dokumentami źródłowymi trafia do komórki księgowej.

Podstawą zapisów raportu kasowego są dokumenty źródłowe i dokumenty zastępcze, które zostały sporządzone zgodnie z wymogami określonymi w przepisach ustawowych, zostały sprawdzone pod

względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do realizacji przez osoby upoważnione.

Dokumentami źródłowymi w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Jabłonie są:

1) dowody wewnętrzne typu: lista płac, rachunki kosztów podróży służbowych, wypłaty świadczeń pracowniczych oraz wypłaty z ZFŚS, dokumenty WZ, itp.

2) dowody obce (zewnętrzne): rachunki, faktury, paragony, dowody wpłaty, itp.

Dla ZFŚS prowadzi się odrębny raport kasowy.

Do dokumentów źródłowych stosuje się dowody KP (kasa przyjmie), KW (kasa wypłaci) będące potwierdzeniem dokonanej wpłaty bądź wypłaty. Są to dokumenty numerowane w sposób ciągły (dla każdego rodzaju oddzielna numeracja), wystawiane w 3 egzemplarzach, z czego 1 w dokumentacji kasy rozliczany wraz z raportem kasowym, 2 dla osoby pobierającej lub wpłacającej gotówkę do kasy,

a 3 zostaje w celach ewidencyjnych druków ścisłego zarachowania.

Dokumentami zastępczymi mogą być dowody KP i KW, gdy nie ma dokumentów źródłowych dla rozliczeń gotówkowych.

Konto może wykazywać tylko saldo Wn wyrażające stan gotówki w kasie. Stan na ostatni dzień każdego roku obrotowego powinien być potwierdzony spisem z natury.

Typowe zapisy strony WN konta 100

„Kasa”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki z banku do kasy	135
2.	Wpłaty do kasy należności z tytułu świadczonych usług, w tym drobne kwoty od pacjentów i innych odbiorców usług za wynajem pomieszczeń, sprzętu medycznego itp., od różnych kontrahentów	200, 700
3.	Zwrot pobranych zaliczek oraz wpłaty pracowników z tytułu rozliczeń z podmiotem leczniczym innych niż wynagrodzenia i pożyczki udzielane z ZFŚS	234
4.	Spląty rat pożyczek z ZFŚS	235
5.	Wpłaty należności z tytułu szkód i niedoborów	235
6.	Ujawniona nadwyżka	236
7.	Wpłaty sum depozytowych	240

8.	Wpłaty ze sprzedaży gotówkowej: <ul style="list-style-type: none"> • usług medycznych • środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, otrzymanych kar, odszkodowań i darowizna 	700 760
9.	Dodatnie różnice kursowe z wyceny bilansowej waluty obcej w kasie (kurs średni NBP waluty na dzień bilansowy jest wyższy od kursu waluty z dnia ujęcia jej na koncie kasy)	750
10.	Otrzymane przedpłaty na poczet przyszłych przychodów zaliczanych do przyszłych okresów	240
11.	Otrzymane środki pieniężne w formie darowizny	760

Typowe zapisy strony MA konta 100

„Kasa”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata gotówki z kasy do banku	135
2.	Wypłata z kasy zobowiązań wobec różnych dostawców i kontrahentów	201
3.	Wypłata zaliczek, rozliczeń zaliczek na rzecz pracowników, ekwiwalentów oraz zakupów dokonanych przez pracowników	234
4.	Wypłata pożyczek z ZFŚS	235
5.	Wypłata świadczeń z ZFŚS	235
6.	Ujawniony niedobór gotówki	237
7.	Wypłaty sum depozytowych	240
8.	Wypłaty stanowiące koszty działalności operacyjnej, np. koszty usług pocztowych	zespół 4, 761
9.	Ujemne różnice kursowe z wyceny bilansowej waluty obcej w kasie (kurs średni NBP waluty na dzień bilansowy jest niższy od kursu waluty z dnia ujęcia jej na koncie kasy)	751

Konto 130 – Rachunek bankowy - bieżący

Konto 130 – bieżący rachunek bankowy służy do ewidencji bieżących środków pieniężnych jednostki w bankach. Po stronie Wn ewidencjonuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek, a po stronie Ma wypłaty z rachunku.

Konto 130 wykazuje w ciągu obrotowego i na dzień bilansowy saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym lub saldo Ma oznaczające stan zadłużenia na rachunku bankowym.

Typowe zapisy strony WN konta 130

„Rachunek bankowy- bieżący”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpływy gotówki z kasy	135
2.	Wpływ otrzymanego kredytu	134
3.	Wpływ należności: <ul style="list-style-type: none"> • od NFZ i Ministerstwa Zdrowia, • od pacjentów i innych odbiorców usług medycznych • z tytułu świadczonych usług niemedycznych 	200 200, 700 200
4.	Wpływ kaucji, zabezpieczeń i wadium	240
5.	Omyłki bankowe i ich korekty	240
6.	Wpływ należności z tytułu niedoborów i szkód	237
7.	Wpływ naliczonych odsetek bankowych od: <ul style="list-style-type: none"> • lokat terminowych (wpływ bezpośrednio na rachunek bankowy), środków na rachunkach bankowych, 	750
8.	Dodatnie różnice kursowe	750
9.	Otrzymane darowizny w formie pieniężnej	760
10.	Wpływ środków z dotacji, subwencji lub dopłat na: <ul style="list-style-type: none"> • działalność bieżącą • na nabycie lub wytworzenie środków trwałych 	200,201,202, 240,703 840
11.	Likwidacja lokaty bankowej	134,135
12.	Wpłaty od pracowników rozliczenia zaliczek	234

Typowe zapisy strony MA konta 130

„Rachunki bankowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki do kasy	135
2.	Spłata rat kapitałowych kredytu	137
3.	Spłata odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych na realizację inwestycji w trakcie budowy środka trwałego	080

4.	Zakup długoterminowych papierów wartościowych, wniesienie lub podwyższenie udziału w innych jednostkach	030
5.	Zwrot kaucji, zabezpieczeń i wadium	240
6.	Omyłki bankowe zmniejszające stan środków i ich korekty	240
7.	Przelew zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych	224
8.	Zapłata odsetek bankowych od kredytów i pożyczek zaciągniętych na działalność operacyjną, od nieterminowych płatności, po oddaniu środka trwałego do eksploatacji, na budowę którego była zaciągana pożyczka lub kredyt	751
9.	Ujemne różnice kursowe	751
10.	Opłaty za prowadzenie rachunku bankowego oraz koszty bankowe	402
11.	Zapłata: <ul style="list-style-type: none"> • składek ZUS, • składek PFRON • podatku dochodowego od osób fizycznych 	221 249 223
12.	Przelew środków na lokatę bankową	135
13.	Wpłata wynagrodzeń na konta osobiste pracowników	230
14.	Zapłata kar, kosztów sądowych i egzekucyjnych, grzywien, odszkodowań nieujętych wcześniej w księgach jako zobowiązania	761
15.	Przekazanie odpisu na rachunek bankowy ZFŚS	135,850

Konto 131 – Rachunek bankowy ZFŚS

Konto 131 służy do ewidencji środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków na rachunek bankowy, a na stronie Ma – wypłaty środków z rachunku bankowego.

Konto 131 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków ZFŚS na rachunku bankowym. Saldo nie ulega likwidacji po zakończeniu roku budżetowego, wchodzi do bilansu po stronie aktywów.

Typowe zapisy strony WN konta 131

„Rachunek bankowy ZFŚS”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata równowartości odpisu na ZFŚS	234,850
2.	Wpłata gotówki z kasy	135
3.	Wpłaty pożyczek ujętych jako należności	235
4.	Obciążenia z tytułu błędów i omyłek bankowych	240
5.	Przypisanie przez bank odsetek od zgromadzonych środków	850
6.	Wpłata środków z tytułu refundacji kosztów prowadzenia rachunku ZFŚS	850

Typowe zapisy strony MA konta 131

„Rachunek bankowy ZFŚS”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki do kasy	135
2.	Pożyczki z ZFŚS przelane na rachunki bankowe pracowników	235
3.	Zapłata zobowiązań z tytułu dostaw i usług na rzecz działalności socjalnej	201
4.	Dopłaty do wypoczynku, wypłaty zapomóg i dofinansowań	234
5.	Opłaty bankowe	850

Konto 132,133 – Rachunki bankowe środków na projekty współfinansowane przez UE i środki zagraniczne

Na koncie 132,133 ewidencjonuje się operacje pieniężne dotyczące realizowanych przez spółkę programów i projektów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej oraz środków zagranicznych, a także środki własne będące wkładem krajowym w wykonywane zadanie. Zasady ewidencji na tym koncie są jak do ewidencji na koncie 130.

Na stronie Wn księguje się wszelkie wpływy dotyczące realizowanego projektu zaś na stronie Ma wszelkie płatności zaliczane do wydatków kwalifikowanych związanych z programem (projektem).

Konto może wykazywać jedynie saldo Wn wyrażające stan środków na rachunku bankowym programu z udziałem środków z UE lub środków pochodzenia zagranicznego.

Typowe zapisy strony WN konta 132,133

„Rachunek bankowy środków na projekty współfinansowane przez UE i środki zagraniczne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Otrzymane środki pomocowe na zakup i modernizację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	840
2.	Otrzymane środki pomocowe na inne cele niż zakup i modernizację środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	760
3.	Pomyłki bankowe zwiększające stan środków na rachunku oraz korekta omyłek wcześniej zmniejszających stan środków na rachunku	240
4.	Dopisane przez bank odsetki od zgromadzonych na rachunku środków	750
5.	Dodatnie różnice kursowe	750

Typowe zapisy strony MA konta 132,133

„Rachunek bankowy środków na projekty współfinansowane przez UE i środki zagraniczne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata przelewem wszelkiego rodzaju zobowiązań wobec kontrahentów z tytułu realizacji projektu	201,202
2.	Pomyłki bankowe zmniejszające stan środków na rachunku oraz korekta omyłek wcześniej zwiększające stan środków na rachunku	240
3.	Ujemne różnice kursowe	751
4.	Pobrane przez bank opłaty za prowadzenie rachunku	402

Konto 134 – Rachunek bankowy lokat

Na koncie 134 ewidencjonuje się przelew środków na rachunek lokat bankowych z innych rachunków bankowych, których jest właścicielem.

Na stronie Wn konta 134 ewidencjonuje się wpływ środków na lokatę bankową, wpływ naliczonych odsetek od lokat bankowych (w korespondencji z kontem 750), natomiast na stronie Ma konta 134 księgujemy przekazanie środków z lokaty wraz z odsetkami na rachunek bankowy.

Konto 134 może wykazywać saldo Wn świadczące o stanie lokat, jakie jednostka złożyła w banku.

Ewidencja analityczna powinna umożliwiać określenie terminów zakończenia poszczególnych lokat. Księgowanie na koncie 134 odbywa się w korespondencji z kontem 135 – środki w drodze.

Konto 135 – Środki pieniężne w drodze

Konto 135 służy do ewidencji przepływów środków pieniężnych pomiędzy rachunkami bankowymi, między rachunkami bankowymi a kasą oraz między kasami. Na tym koncie księguje się również obciążenia i uznania rachunku bankowego dokonane na przełomie okresów sprawozdawczych.

Konto 135 może wykazywać saldo Wn lub Ma na przełomie oznaczające stan środków w drodze odpowiednio do uznania lub obciążenia.

Typowe zapisy strony WN konta 135

„Środki pieniężne w drodze”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odprowadzenie gotówki z kasy na rachunek bankowy	100
2.	Pobranie gotówki z rachunku bankowego	130, 131, 132, 133, 139
3.	Przekazanie środków z rachunku bankowego (wypływu)	130, 131, 132, 135, 139
4.	Przyjęte przez bank należności w okresie następnym niż data przelewu w banku obciążającego rachunek kontrahenta	konta zespołu 2

Typowe zapisy strony MA konta 135

„Środki pieniężne w drodze”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyjęcie gotówki do kasy pobranej z rachunku bankowego	100
2.	Wpływ środków z kasy na rachunek bankowy	130, 131, 132, 135, 139
3.	Wpływ środków na rachunek bankowy (docelowy)	130, 131, 132, 135, 139
4.	Przekazane do banku polecenia przelewu zrealizowane w następnym okresie sprawozdawczym	konta zespołu 2

Konto 137 – Kredyty bankowe

Konto 137 służy do ewidencji zaciągniętych przez jednostkę kredytów i pożyczek w bankach krajowych

i zagranicznych w walucie polskiej i obcej.

Na stronie Wn księgujemy spłaty rat kredytów bankowych i ich umorzenia. Po stronie Ma konta ujmuje się środki, które bank przekazała na podstawie umowy kredytowej lub pożyczkowej na rachunek bankowy jednostki.

Naliczone odsetki i prowizje obciążają koszty finansowe jednostki lub koszty środka trwałego w budowie (jeżeli kredyt był zaciągnięty na realizację inwestycji, ale tylko do czasu oddania środka trwałego do eksploatacji). Jeśli odsetki i prowizje od kredytu zostały pobrane z góry to zmniejszają one wielkość środków udzielonego kredytu do dyspozycji (wielkość zobowiązania będzie wyższa od faktycznie przelanych środków). Pobrane z góry przez bank opłaty i odsetki księguje się w ciężar kosztów finansowych przyszłych okresów.

Typowe zapisy strony WN konta 137

„Kredyty bankowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Spłata kredytu bankowego zaciągniętego w złotych oraz walutach obcych	130
2.	Dodatnie różnice kursowe	750
3.	Umorzenie kredytu: <ul style="list-style-type: none">• kwota kapitału• kwota odsetek	760 750

Typowe zapisy strony MA konta 137

„Kredyty bankowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Otrzymanie kredytu bankowego zaciągniętego w złotych oraz walutach obcych	130
2.	Ujemne różnice kursowe	751
3.	Pobrane przez bank opłaty i prowizje zmniejszające wielkość środków przekazanych na rachunek jednostki do rozliczenia w czasie	640

Konto 139 – Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i rachunki specjalne. W szczególności będą to sumy depozytowe (kaucje, wadia, zabezpieczenie należytego wykonania umowy, wpłaty na poczet zastępczego wykonania), a także akredytywy bankowe, sumy na zlecenie, środki obce na inwestycje.

Konto 139 może wykazywać na koniec roku saldo Wn oznaczające stan środków znajdujące się na innych rachunkach. Analityka do konta 139 powinna zapewnić podział wydzielonych środków na rodzaje.

Typowe zapisy strony WN konta 139

„Inne rachunki bankowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata na rachunek bankowy wadium, zabezpieczenia należytego wykonania umowy	240
2.	Wpłata na rachunek bankowy wadium, zabezpieczeń przyjętych gotówką do kasy	149
3.	Wpływ sum na zlecenie	240
4.	Oprocentowanie środków na rachunku	240
5.	Błędy i korekty w wyciągach bankowych	240

Typowe zapisy strony MA konta 139

„Inne rachunki bankowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podjęcie gotówki do kasy	149
2.	Zwrot otrzymanych wadiów, zabezpieczeń należytego wykonania umowy	240
3.	Zobowiązania pokryte ze środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie należytego wykonania umowy w ramach rękojmi za wady lub gwarancji jakości	201, 240
4.	Spłata zobowiązań z sum na zlecenie	240
5.	Koszty bankowe	240
6.	Błędy i korekty w wyciągach bankowych	240

Konto 140 – Krótkoterminowe aktywa finansowe

Konto służy do ewidencji krótkoterminowych aktywów finansowych wyrażonych w walucie polskiej, jak też obcej, które są wymagalne w okresie do 1 roku od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia albo stanowiące aktywa pieniężne rozumiane zgodnie z art. 3, ust. 1, pkt 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Do krótkoterminowych aktywów finansowych zalicza się:

- 1) przeznaczone do obrotu instrumenty kapitałowe wyemitowane przez inne jednostki, takie jak: udziały, obligacje i inne papiery wartościowe,
- 2) zobowiązania innych jednostek mające postać bonów, certyfikatów, listów zastawnych,
- 3) aktywa pieniężne mające postać czeków i weksli obcych.

Na koncie 140 ewidencji podlegać będą:

- 1) udziały i akcje obce przeznaczone do odsprzedaży,
- 2) obligacje innych jednostek oraz obligacje państwowe, bony skarbowe, listy zastawne, skrypty dłużne, obce czeki i weksle,
- 3) własne akcje i udziały przeznaczone do zbycia lub umorzenia,
- 4) różnice powstałe z wyceny długoterminowych aktywów finansowych przekwalifikowanych w krótkoterminowe.

Po stronie Wn księguje się przede wszystkim zwiększenie stanu lub wartości finansowych aktywów obrotowych na skutek nabycia akcji, obligacji i innych krótkoterminowych papierów wartościowych.

Na stronie Ma konta 140 księguje się zmniejszenia stanu lub wartości finansowych aktywów obrotowych w konsekwencji sprzedaży, wydania kontrahentom, wniesienia do innej jednostki.

Konto 140 może wykazywać jedynie saldo Wn odzwierciedlające stan krótkoterminowych aktywów finansowych. W bilansie jest ono wykazywane w wysokości skorygowanej o ewentualne odpisy aktualizujące figurujące na koncie 141.

Typowe zapisy strony WN konta 140

„Krótkoterminowe aktywa finansowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zakup składników zaliczanych do krótkoterminowych aktywów finansowych	130, 240
2.	Nabycie własnych udziałów lub akcji w celu sprzedaży lub umorzenia	240, 750
3.	Zaksięgowanie różnic między ceną nabycia a wartością nominalną umarżanych udziałów własnych (art. 36a ust. 2 uor) gdy występuje nadwyżka wartości nominalnej nad ceną nabycia	804
4.	Otrzymanie krótkoterminowych aktywów finansowych w formie darowizny	760
5.	Kapitalizacja należnych odsetek, dodatnie różnice kursowe	750

Typowe zapisy strony MA konta 140

„Krótkoterminowe aktywa finansowe”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odsprzedaż własnych udziałów lub akcji nabytych w celu umorzenia – wartość w cenie nabycia (art. 36a ust. 1 i 3 uor)	751
2.	Ujemne różnice kursowe	751

Konto 141 – Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych

Konto 141 przeznaczone jest do ewidencji zmian wartości inwestycji krótkoterminowych na skutek wzrostu lub obniżenia ich wartości wycenionych według cen rynkowych oraz różnice w wycenie długoterminowych aktywów finansowych przekwalifikowanych na krótkoterminowe. Skutki zmian cen rynkowych należy wprowadzać do ksiąg rachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Na stronie Wn konta 141 ewidencjonuje się:

- 1) zwiększenie wartości lub przywrócenie utraconej wartości odpisu aktualizującego do wysokości zarachowanego uprzednio do kosztów,
- 2) zaksięgowanie odpisów zwiększających wartość długoterminowych aktywów finansowych przekwalifikowanych do krótkoterminowych.

Na stronie Ma konta 141 księguje się:

- 1) zmniejszenie na skutek utraconej wartości aktywów finansowych,
- 2) odpisy zmniejszające wartość aktywów finansowych przekwalifikowanych z długoterminowych na krótkoterminowe.

Konto 141 może wykazywać saldo Wn lub Ma, które oznaczają zmianę wartości krótkoterminowych aktywów finansowych w stosunku do cen ich nabycia.

Ewidencja analityczna tego konta powinna umożliwić ustalenie wartości odpisów aktualizujących poszczególnych składników krótkoterminowych aktywów finansowych.

Typowe zapisy strony WN konta 141

„Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wzrost wartości krótkoterminowych aktywów finansowych	750
2.	Przywrócenie wartości krótkoterminowych aktywów finansowych w wypadku ustąpienia przyczyn jej obniżenia – do wysokości odpisu aktualizującego dokonanego uprzednio w ciężar kosztów	750
3.	Przeniesienie odpisu z tytułu utraty wartości dotyczącego aktywów finansowych przekwalifikowanych z krótkoterminowych do długoterminowych	140

Typowe zapisy strony MA konta 141

„Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych aktywów finansowych”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Obniżenie wartości krótkoterminowych aktywów finansowych	751
2.	Spadek cen rynkowych krótkoterminowych aktywów finansowych	751
3.	Rozliczenie odpisu z tytułu uprzedniego podwyższenia wartości krótkoterminowych aktywów finansowych	751
4.	Korekta uprzednio odpisanej trwałej utraty wartości długoterminowych aktywów finansowych przekwalifikowanych do krótkoterminowych	140

Ogólna charakterystyka kont zespołu „2”

„Rozrachunki i roszczenia”

Konta zespołu „2” służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych należności i zobowiązań z tytułu świadczonych usług medycznych, a także ponoszonych w związku z prowadzoną działalnością kosztów. Podstawowym ich składnikiem są należności za świadczenia medyczne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, a także rozliczenia z innymi dostawcami i odbiorcami, rozliczenia z pracownikami i jednostkami zależnymi, zobowiązania publicznoprawne oraz pozostałe należności i zobowiązania.

Należności i zobowiązania ujmuje się w momencie ich powstania w wartości nominalnej aż do całkowitego rozliczenia i okresowo winny być weryfikowane.

Umorzenie części lub całości należności lub zobowiązań odpisuje się odpowiednio w pozostałe koszty operacyjne albo pozostałe przychody operacyjne. Jeżeli jednak uprzednio dokonano na nie odpisu aktualizującego to kwota należności lub zobowiązań ulega zmniejszeniu. Dokonywanie odpisów aktualizujących należności wynika z zasady ostrożności.

Konto 200 – Rozrachunki z odbiorcami

Na koncie 200 ewidencjonuje się należności od Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Ministerstwa Zdrowia z tytułu zawartych z tymi podmiotami umów dotyczących świadczeń zdrowotnych, programów zdrowotnych oraz programów polityki zdrowotnej, usług medycznych w zakresie procedur wysokospecjalistycznych, zwrotu kosztów za osoby nieubezpieczone.

Zakres świadczonych usług przez NFZ reguluje ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Konto 200 służy również do ewidencji wszelkich krajowych oraz zagranicznych należności od odbiorców usług medycznych i niemedycznych.

Na stronie Wn konta 200 księguje się należności od odbiorców z tytułu świadczonych usług na podstawie faktur, faktur korygujących, rachunków, prawomocnych wyroków sądowych, grzywny i odszkodowania, dodatnie różnice kursowe, itp.

Na stronie Ma konta 200 ewidencjonuje się w szczególności zapłatę za świadczone usługi, należności z zasądzonych przez sąd wpłaty należnych kar, odszkodowań, odpis należności przedawnionych, umorzonych lub nieściągalnych oraz należności skierowanych na drogę sądową, ujemne różnice kursowe, otrzymane zaliczki na poczet świadczonych usług.

Saldo Wn określa stan należności od odbiorców z tytułu usług natomiast saldo Ma oznacza wielkość nadpłat dokonanych przez odbiorców lub wpłaconych przez nich zaliczek na przyszłe świadczenia. Konto 200 może wykazywać saldo Wn określające stan należności z tytułu wystawionych, a niezapłaconych faktur za świadczone usługi zdrowotne przez NFZ, Ministerstwo Zdrowia czy też pozostałych odbiorców usług lub saldo Ma określające stan nadpłaconych należności do zwrotu.

Typowe zapisy strony WN konta 200

„Rozrachunki z odbiorcami”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Faktury za wystawione usługi medyczne i niemedyce	700, 760
2.	Korekty należności z tytułu sprzedaży usług: <ul style="list-style-type: none"> • wzrost należności, • zmniejszenie należności (storno czerwone) 	700, 760 700, 760
3.	Naliczenie należności z tytułu karnych odsetek z tytułu świadczonych usług	840
4.	Dodatnie różnice kursowe od należności w ciągu roku i na dzień bilansowy	750
5.	Wystawione faktury na otrzymane zaliczki za usługi	840
6.	Zwrot zaliczki lub wpłaty przekraczających wartość należności	100, 130

Typowe zapisy strony MA konta 200

„Rozrachunki z odbiorcami”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wpłata należności: <ul style="list-style-type: none"> • przelewem na rachunek bankowy, • gotówką do kasy, • weksłem obcym Zapisy równoległe do należności objętych odpisem aktualizującym Wn – konto 290, Ma – konto 760, dla należności zaliczonych do przychodów przyszłych okresów Wn – konto 840, Ma zespół 7.	130 100 140

2.	Przeniesienie należności dochodzone na drodze sądowej	244
3.	Odpisanie należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych, na które: <ul style="list-style-type: none"> dokonano uprzednio odpisu aktualizującego ich wartość, nie dokonano odpisu aktualizującego 	290 761
4.	Zmniejszenie uprzednio naliczonych należności od płatników z tytułu: <ul style="list-style-type: none"> kar i odszkodowań, odsetek za zwłokę 	761 751
5.	Ujemne różnice kursowe na dzień wygaśnięcia należności i przy wycenie na dzień bilansowy	751

Konto 201 – Rozrachunki z dostawcami

Konto 201 służy do ewidencji zobowiązań wobec dostawców towarów i usług na rzecz prowadzonej działalności operacyjnej i finansowej na podstawie otrzymanych faktur, rachunków i innych dowodów księgowych wystawionych w związku ze złożonym zamówieniem lub podpisanymi umowami na świadczenie usług.

Po stronie Wn konta 201 księguje się wszelkie spłaty zobowiązań zaciągniętych wobec dostawców regulowane za pośrednictwem kasy lub banku, odpisanie przedawnionych i umorzonych zobowiązań oraz uznane reklamacje i przekazane dostawcom zaliczki na poczet przyszłych dostaw i usług.

Na stronie Ma konta 201 ewidencjonuje się zobowiązania wobec dostawców, naliczone odsetki za zwłokę w realizacji zobowiązań.

Saldo Wn konta 201 wskazuje stan zobowiązań z tytułu otrzymanych dostaw towarów i usług, saldo Ma natomiast określa wysokość udzielonych zaliczek na przyszłe dostawy towarów bądź usług lub nadpłacone kwoty za otrzymane dostawy.

Typowe zapisy strony WN konta 201

„Rozrachunki z dostawcami”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata zobowiązań z tytułu zrealizowanych dostaw i usług oraz przekazanie zaliczek na poczet zamówionych przyszłych dostaw towarów i usług: <ul style="list-style-type: none"> gotówką, przelewem bankowym 	100 130, 131, 132, 133
2.	Odpisanie zobowiązań przedawnionych, umorzonych	760
3.	Kompensata należności ze zobowiązaniem z tytułu usług	200

4.	Należności dochodzone od dostawców dotyczące kar i odszkodowań umownych z tytułu dostaw towarów i usług	840
5.	Roszczenia sporne od dostawców zasądzone prawomocnym wyrokiem	244
6.	Reklamacje wobec dostawców według not korygujących z tytułu niedoborów i szkód w dostawach oraz dostawach złej jakości	zespół 4, 310

Typowe zapisy strony MA konta 201

„Rozrachunki z dostawcami”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Otrzymane od dostawców faktury VAT, rachunki lub inne dowody księgowe na dostawy towarów lub usług przekazanych: <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednio do zużycia • do magazynu 	zespół 4 310
2.	Otrzymane od dostawców faktury korygujące zwiększające wartość zobowiązania dotyczące towarów lub usług przekazanych: <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednio do zużycia • do magazynu 	zespół 4 310
3.	Otrzymane od dostawców faktury korygujące zmniejszające wartość zobowiązania (zapis storno czerwony) przekazane: <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednio do zużycia • do magazynu 	zespół 4 310
4.	Naliczone odsetki za zwłokę w momencie otrzymania not obciążających i wynikających z wyceny na dzień bilansowy	751
5.	Zwrot niewykorzystanej zaliczki na poczet dostaw	100, 130
6.	Otrzymane faktur (zaliczkowe) na przyszłe dostawy, usługi	240

221 – Rozrachunki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych

Konto 221 przeznaczonej jest do ewidencji rozrachunków z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych. Zapisy winny być dokonywane na podstawie miesięcznych deklaracji rozliczeniowych do ZUS sporządzanych na podstawie list płac (ZUS DRA, ZUS RZA) oraz raportów korygujących.

Po stronie Wn księguje się przekazanie składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz wypłacone przez pracodawcę świadczenia chorobowe jak również wynagrodzenie płatnika za wypłacone świadczenia.

Na stronie Ma konta 221 ewidencjonuje się zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne należne od pracownika i pracodawcy ich korekty oraz odsetki i kary wymierzone płatnikowi przez ZUS za nieterminowe płatności lub błędne naliczenia.

Konto 221 może wykazywać saldo Wn oznaczające wysokość nadpłaconych składek lub saldo Ma wskazujące na kwotę zobowiązań wobec ZUS z tytułu ubezpieczeń i składek.

Typowe zapisy strony WN konta 221

„Rozrachunki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone zasiłki płatne ze środków ZUS	231
2.	Odprowadzenie składek do ZUS	130
3.	Wynagrodzenie przysługujące płatnikowi za wypłacone zasiłki	760
4.	Przekazanie składek na ubezpieczenia zdrowotne potrącone z zaliczki na podatek dochodowy	130

Typowe zapisy strony MA konta 221

„Rozrachunki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne płatne przez pracownika wykazane na liście płac oraz korekty naliczone składki płatne przez pracownika (dla zapisów zmniejszających stosuje się zapis storno czerwony)	231
2.	Naliczone składki na ubezpieczenia społeczne i FP należne od pracodawcy oraz ich korekta (dla zapisów zmniejszających stosuje się zapis storno czerwony)	405
3.	Zwrot z ZUS nadpłaconych składek	130
4.	Naliczenie przez ZUS odsetek za nieterminowe odprowadzenie składek	751
5.	Naliczenie przez ZUS kar	761

222 – Rozrachunki z budżetami

Konto 222 służy do ewidencji rozrachunków z urzędem skarbowym z tytułu podatku VAT, jeżeli SZP ZOZ nie korzysta ze zwolnienia z VAT na mocy art. 43 ust. 1 pkt 18a, 19 i 19a i art. 113 ustawy o podatku od towarów i usług oraz rozrachunków z innymi budżetami np. powiatu czy gminy.

Po stronie Wn tego konta księguje się:

- 1) przysługujące odliczenie podatku naliczonego od podatku należnego,
- 2) zwrot VAT z tytułu sprzedaży na export,
- 3) wpłaty podatku należnego na rachunek urzędu skarbowego,
- 4) rozliczenie dotacji, subwencji itp. otrzymanych z innych budżetów,
- 5) zwrot pobranych w nadmiernej wysokości środków subwencji, dotacji z budżetów.

Na stronie Ma konta 222 ewidencjonuje się należny podatek VAT wynikający z dokonanej sprzedaży na podstawie faktur VAT oraz faktur korygujących zgodnie z deklaracją VAT-7 oraz podatek VAT zwrócony przez urząd skarbowy. Na stronie ma konta 222 księguje się również wpływ na rachunek bankowy środków z budżetu państwa, powiatu, gminy tytułem subwencji, dotacji, refundacji itp.

Konto 222 może wykazywać saldo Wn określające stan należności z tytułu podatku VAT podlegających zwrotowi przez urząd skarbowy, dotacje i subwencje należne od budżetów po ich rozliczeniu. Saldo Ma oznacza stan zobowiązań wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku oraz zobowiązań wobec pozostałych budżetów z tytułu nadpłaconych dotacji i subwencji do zwrotu. Analityka do konta 222 powinna umożliwić sporządzenie deklaracji VAT-7.

Typowe zapisy strony WN konta 222

„ Rozrachunki z budżetami ”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata podatku do urzędu skarbowego Zwrot środków otrzymanych z budżetów, a pobranych w nadmiernej wysokości	130
2.	Kwoty podatku VAT z faktur i faktur korygujących zwiększające kwotę podatku naliczonego przy dokonywaniu zakupów	zespół 2
3.	Otrzymane od urzędu skarbowego odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu podatku VAT	750

Typowe zapisy strony MA konta 222

„Rozrachunki z budżetami”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Należny podatek VAT na podstawie wystawionych faktur i faktur korygujących	zespół 2
2.	Zwrócony przez urząd skarbowy podatek VAT Wpłaty z budżetów środków dotacji, subwencji i podobnych.	130
3.	Naliczone i odprowadzone odsetki do urzędu skarbowego od nieterminowych wpłat podatku VAT oraz nieterminowych zwrotów subwencji i dotacji pobranych w nadmiernej wysokości	751

Konto 223 – Rozrachunki publicznoprawne

Konto 223 służy do ewidencji podatku dochodowego od osób prawnych, od osób fizycznych podatków i opłat lokalnych. W ciągu roku obrotowego oraz na koniec roku konto 223 może wskazywać saldo Wn, które oznacza należności lub saldo Ma, które wykazuje stan zobowiązań.

Analityka do konta 223 daje możliwość ustalenia tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Na stronie Wn konta 223 księguje się odprowadzenie do urzędu skarbowego zaliczek miesięcznych i rocznego rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych, zmniejszenia podatku CIT wynikającego z korekty deklaracji, odprowadzenie do US pobranych zaliczek na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zmniejszenie zobowiązania z tego tytułu na skutek dokonanych korekt, rozrachunki z tytułu innych podatków należnych Urzędowi Skarbowemu. Na koncie 223 księguje się również zapłatę zobowiązań wobec gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych na podstawie decyzji organu lub złożonych deklaracji oraz zmniejszenie zobowiązań z tych tytułów.

Na stronie Ma konta 223 ewidencjonuje się:

- 1) kwotę podatku wskazanej w deklaracji podatkowej CIT-8 oraz zwrot podatku i jego nadpłaty, jak też naliczone przez urząd odsetki z tytułu nieterminowej zapłaty zobowiązań podatkowych,
- 2) pobrane zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz odsetki pobrane za zwłokę w zapłacie podatku i kary za nieprawidłowości w jego naliczeniu,
- 3) zobowiązania z tytułu podatków i opłat, zwrot nadpłaconych z tego tytułu zobowiązań.

Konto 223 wykazuje saldo Wn określające nadpłaty obowiązkowych wpłat z tytułu podatku CIT, zaliczek na podatek PIT oraz podatków i opłat lokalnych. Saldo Ma konta 223 wskazuje zobowiązania z ww. tytułów.

Typowe zapisy strony WN konta 223

„Rozrachunki publicznoprawne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zapłata zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, przekazanie pobranych zaliczek na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych, zapłata podatków i opłat lokalnych	130
2.	Zmniejszenie podatku CIT	870
3.	Zmniejszenie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w wyniku dokonanych korekt	231

Typowe zapisy strony MA konta 223

„Rozrachunki publicznoprawne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczenie podatku CIT za okres sprawozdawczy oraz jego zwiększenie	870
2.	Pobrane zaliczki zgodnie z listami płac na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ich zwiększenie na skutek dokonanych korekt	231
3.	Naliczone przez urząd skarbowy odsetki za nieterminowe odprowadzenie podatków i zaliczek na podatki, a także przez inne organy podatkowe za nieterminowe odprowadzenie należności podatkowych	751
4.	Naliczone kary za nieprawidłowości w rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych oraz zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych	761
5.	Naliczone zobowiązania z tytułu podatków i opłat lokalnych	403
6.	Zmniejszenie zobowiązań z tytułu podatków i opłat lokalnych (zapis storno czerwony)	403

230 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Podstawą do ewidencji na koncie 230 są listy płac (zestawienia zbiorcze) wynagrodzeń osobowych pracowników z tytułu umowy o pracę oraz wynagrodzeń dla osób niebędących pracownikami, a wykonujących pracę na rzecz SZP ZOZ na podstawie umów zlecenie, umów o dzieło, umów agencyjnych.

Wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę obejmują:

- 1) wynagrodzenie podstawowe,
- 2) nagrody i premie,
- 3) dodatki za pracę w nadgodzinach, godzinach nocnych i zmianowych, dodatki funkcyjne,
- 4) świadczenia wynikające ze stosunku pracy tj.: zasiłki chorobowe, macierzyńskie, odprawy rentowe i emerytalne, odprawy pośmiertne,
- 5) ekwiwalenty za urlop, itp.

Na koncie 230 księguje się również potrącenia z wynagrodzeń obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne, podatek dochodowy, potrącenia komornicze oraz inne dokonywane na podstawie prawomocnych wyroków sądowych a także potrącenia dobrowolnych: składek na ubezpieczenia, organizacje zawodowe i/lub zakładowe, rat pożyczek mieszkaniowych oraz pożyczek i wkładów do kasy zapomogowo-pożyczkowej. Jeżeli pracodawca wypłaca wynagrodzenia w naturze wycenia się je według ceny zakupu lub kosztu wytworzenia.

Po stronie Wn konta 230 księguje się wszelkie potrącenia wykazane w liście płac oraz wypłata wynagrodzenia, a także zaliczki na jej poczet jak również wydanie zaliczanych do wynagrodzeń świadczeń w naturze.

Na stronie Ma konta 230 ewidencjonuje się wynagrodzenia brutto oraz przedawnione i umorzone należności z tytułu nadpłaconych wynagrodzeń.

Konto 230 może wykazywać saldo Wn oznaczające należności z tytułu wypłaconych zaliczek na poczet wynagrodzeń lub nadpłaconych wynagrodzeń oraz saldo Ma stanowiące wartość niewypłaconych wynagrodzeń z tytułu umów o pracę, umów zlecenie, umów o dzieło, umów agencyjnych itp.

Ewidencja analityczna winna umożliwić określenie min. zobowiązań i należności z tytułu wynagrodzeń w tym: wynagrodzeń niepodjętych lub niewypłaconych, wynagrodzeń za czas nieobecności w pracy.

Typowe zapisy strony WN konta 230

„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłata wynagrodzenia i zaliczki na jej poczet: <ul style="list-style-type: none"> • z kasy • przelewem na rachunek bankowy pracownika 	100 130
2.	Potrącenia w listach płac na: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, • składki na ubezpieczenia społeczne, • uznane przez pracowników niedobory lub szkody, • składki na ubezpieczenia osobowe, zajęcia komornicze i sądowe, spłatę pożyczek mieszkaniowych i z kasy zapomogowo-pożyczkowej, wkłady do kasy zapomogowo-pożyczkowej, 	223 221 236 240
3.	Odpisanie przedawnionych zobowiązań z tytułu wynagrodzeń	760

Typowe zapisy strony MA konta 231

„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wynagrodzenia brutto pracowników na podstawie list płac dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> • działalności operacyjnej, • środków trwałych w budowie, • funduszy socjalnych, • nagród i premii z zysku • środków na płace otrzymane z innych jednostek 	404 080 850 820

		240
2.	Naliczone zasiłki ze środków ZUS	229
3.	Odpisanie przedawnionych należności z tytułu nadpłaconych wynagrodzeń	761

234,235 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234,235 służy do ewidencji bezspornych rozrachunków z pracownikami. Dotyczą one głównie rozrachunków z tytułu delegacji służbowych, pobranych zaliczek, kosztów z tytułu użytkowania własnego samochodu do celów służbowych, pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS itp.

Po stronie Wn ewidencjonuje się pobrane przez pracowników zaliczki, wypłacone należności oraz zobowiązania przedawnione i odpisane.

Na stronie Ma konta 234,235 księguje się zobowiązania wobec pracowników z tytułu podróży służbowych, ekwiwalentów za pranie odzieży, użytkowanie samochodu prywatnego do celów służbowych, zwrot niewydatkowanych w pełni zaliczek i z tyt. Rozliczenia zaliczek.

Ewidencja analityczna do konta 234,235 powinna być prowadzona według tytułów i/lub pracowników.

Konto może wykazywać dwa salda. Saldo Wn określające stan należności od pracowników z różnych tytułów oraz saldo Ma stan zobowiązań wobec pracowników.

Typowe zapisy na stronie WN konta 234,235 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wypłata należnych pracownikowi świadczeń, zaliczek pobranych przez pracowników, uregulowanie zobowiązań: <ul style="list-style-type: none"> • z kasy • przelewem na rachunek bankowy pracownika 	101,102,103, 104 130,132
2.	Odpisanie przedawnionych zobowiązań na rzecz pracowników	760

236 – Rozliczenie niedoborów i szkód

Na koncie 236 ujmowane są rozliczenia niedoborów i szkód zawinionych przez osoby materialnie odpowiedzialne oraz niezawinione na skutek zdarzeń losowych, pomyłek w dokumentacji i ewidencji, ubytków naturalnych.

Niedobory i szkody w aktywach ujmuje się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Niedobory powinny być rozliczone w okresie sprawozdawczym, w którym zostały ujawnione, a przed ostatecznym rozliczeniem przeprowadzono postępowanie wyjaśniające.

Na stronie Wn konta 236 księguje się wymagające postępowania wyjaśniającego stwierdzone niedobory

i szkody we własnych i obcych składnikach majątku trwałego i obrotowego oraz w środkach pieniężnych. Straty z tytułu zapłaconych kar, grzywien i innych szkód poniesionych

przez spółkę jak również wartość składników aktywów, które utraciły wartość na skutek zepsucia lub uszkodzenia.

Na stronie Ma konta 236 ewidencjonuje się rozliczenie niedoborów i szkód uznane za zawinione i niezawinione oraz kompensatę niedoborów z nadwyżkami.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta 236 powinna umożliwić wyodrębnienie niedoborów i szkód w rzeczowych składnikach majątku trwałego i obrotowego oraz środków pieniężnych według osób odpowiedzialnych materialnie.

Saldo Wn oznacza stan nierozliczonych niedoborów i szkód. Na koniec okresu sprawozdawczego (zwłaszcza na koniec roku obrotowego) nie powinno wykazywać salda.

Typowe zapisy na stronie WN konta 236 „Rozliczenie niedoborów i szkód”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Stwierdzone niedobory i szkody w aktywach rzeczowych i środkach pieniężnych: <ul style="list-style-type: none"> • z kasy, • w materiałach i towarach • w środkach trwałych i w środkach trwałych w budowie 	100 300, 310 010, 080
2.	Roszczenia wobec pracowników z tytułu kar, grzywien i innych szkód	840

Typowe zapisy na stronie MA konta 236 „Rozliczenie niedoborów i szkód”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie niedoborów i szkód uznanych za niezawinione: <ul style="list-style-type: none"> • w materiałach i towarach, • w środkach trwałych i w środkach trwałych w budowie 	401 761
2.	Kompensata niedoborów z nadwyżkami	236
3.	Niedobory i szkody spowodowane zdarzeniami losowymi	761
4.	Niedobory uznane za zawinione – kwota główna roszczenia	234, 244

237 – Rozliczenie nadwyżek

Konto 237 przeznaczone jest do ewidencji nadwyżek oraz ich rozliczeń. Nadwyżki stanowią dodatnie różnice ilościowe, w tym w kasie.

Nadwyżki wycenia się w odniesieniu do:

- 1) środków pieniężnych – według wartości nominalnej
- 2) pozostałych aktywów – według cen ewidencyjnych, cen zakupu, cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

Po stronie Wn konta 236 ewidencjonuje się rozliczenie i umorzenie nadwyżek w składnikach majątkowych oraz kompensatę z niedoborami i szkodami, a po stronie Ma ujawnione nadwyżki w składnikach majątkowych.

Ewidencja analityczna do konta 236 powinna umożliwiać identyfikację ujawnionych składników aktywów oraz osób materialnie za nich odpowiedzialnych.

W trakcie roku konto może wykazywać saldo Ma oznaczające wartość nierozliczonych nadwyżek.

Na koniec roku saldo nie powinno wykazywać salda.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 237
„Rozliczenie nadwyżek”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie nadwyżek uznanych za pozorne w składnikach majątku: <ul style="list-style-type: none"> • materiałach i towarach, • środkach trwałych i środkach trwałych w budowie • środkach trwałych i środkach trwałych w budowie bez ustalenia przyczyn powstania 	310 010, 080 761
2.	Ustalenie umorzenia ujawnionych środków trwałych na podstawie oszacowania stopnia zużycia	070
3.	Nadwyżki składników majątku bez ustalenia przyczyn ich powstania	760
4.	Kompensata nadwyżek z niedoborami	235

**Typowe zapisy na stronie MA konta 237
„Rozliczenie nadwyżek”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Ujawnione nadwyżki w: <ul style="list-style-type: none"> • materiałach i towarach, • środkach trwałych i środkach trwałych w budowie • gotówce w kasie 	310 010, 080 100

240 – Pozostałe rozrachunki

Konto 240 jest przeznaczone do ewidencji zobowiązań i należności niepodlegających księgowaniu na pozostałych kontach zespołu 2.

Na koncie księguje się rozrachunki z tytułu potrącanych z wynagrodzeń obciążeń tj. ubezpieczenia pracowników, zajęcia komornicze i inne nieobowiązkowe składki, wkłady i pożyczki z kasy zapomogowo-pożyczkowej, wadia i zabezpieczenia wykonywanych umów, pomyłki bankowe, itp.

Po stronie Wn ewidencjonuje się należności na rzecz jednostki oraz zapłatę zobowiązań z różnych tytułów oraz odpisy zobowiązań przedawnionych, a także dodatnie różnice kursowe.

Na stronie Ma konta 240 ewidencjonuje się zobowiązania i zapłatę należności z różnych tytułów oraz odpisy należności przedawnionych i nieściągalnych, ujemne różnice kursowe, błędy w wyciągach bankowych.

Ewidencja analityczna na koncie powinna umożliwić stan zobowiązań i należności oraz kontrolę rozliczeń

z poszczególnymi osobami i instytucjami.

Konto 240 może wykazywać dwa salda na koniec roku oznaczające:

- - strona Wn stan należności,
- - strona Ma stan zobowiązań.

Typowe zapisy na stronie WN konta 240 „Pozostałe rozrachunki”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Potrącenia z list płac przekazane do wierzyciela	100,130
2.	Naliczenie odsetek od należności uznanych na podstawie wyroku sądowego	840
3.	Księgowanie faktur proforma/zaliczkowych od dostawców	201,202
4.	Zwrot środków zaliczonych jako nienależnych – do wyjaśnienia	100,130
	Wynagrodzenie za umorzone udziały:	
	<ul style="list-style-type: none"> • zryczałtowany podatek dochodowy, • wypłata z rachunku bankowego 	223 130

Typowe zapisy na stronie MA konta 240 „Pozostałe rozrachunki”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przypis potrąceń z list płac	230
2.	Wpłata odsetek od należności uznanych na podstawie wyroku sądowego	100,130
3.	Księgowanie faktur po zaliczkowaniu dostaw	310, 401
4.	Wpływ do kasy/na rachunek bankowy kwot do wyjaśnienia	100,130
5.	Obniżenie wartości udziałów i zwrot ich równowartości udziałowcom	801

244 – Roszczenia sporne

Na koncie 244 ewidencjonuje się należności jednostki dochodzone na drodze sądowej wniesione z powództwa cywilnego przeciwko osobom fizycznym i osobom prawnym.

Na należności dochodzone na drodze sądowej dokonuje się odpisów aktualizujących pod datą skierowania sprawy do sądu. Nie księguje się na koncie 244 kosztów postępowania sądowego. Obciążają one (pod datą skierowania pozwu do sądu) pozostałe koszty operacyjne.

Po stronie Wn konta 244 księguje się kwoty roszczeń dochodzonych przed sądem w wysokości określonej w pozwie złożonym do sądu.

Po stronie Ma konta 244 ujmuje się kwoty zasądzone na rzecz jednostki wskazane w prawomocnym wyroku sądu (pod datą uprawomocnienia się wyroku), oddalone przez sąd, jako niezasadne oraz uznane za nieściągalne.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta powinna umożliwić wyodrębnienie osób, których dotyczy roszczenie.

Konto może wykazywać wyłącznie saldo Wn wskazujące na stan należności dochodzonych przed sądem.

Typowe zapisy na stronie WN konta 244 „Roszczenia sporne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Kwota roszczenia skierowana do sądu w pozwie:	
	• z tytułu niedoboru i szkód	235
	• wobec pracowników,	234
	• wobec pozostałych osób fizycznych i prawnych	240
2.	Kwota roszczenie przewyższająca wartość należności	290

Typowe zapisy na stronie MA konta 244 „Roszczenia sporne”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Należność zasądzona na rzecz jednostki od:	
	• pracowników	234
	• pozostałych osób fizycznych i prawnych	240
2.	Roszczenie oddalone lub uznane za nieściągalne:	
	• pokryte odpisem aktualizującym	290
	• niepokryte odpisem aktualizującym	761

290 – Odpisy aktualizujące wartość należności

Konto 290 służy do księgowania odpisów aktualizujących wartość należności z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty.

Odpisów aktualizujących należności dokonuje się wobec:

- 1) dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- 2) dłużników w wypadku oddalenia wniosku o upadłość, a majątek nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- 3) dłużników kwestionujących należność i zalegających z zapłatą, a według analizy sytuacji zapłata należności jest wątpliwa,
- 4) dłużników, od których należności przeterminowały się, a ściągnięcie ich jest wątpliwe – w wysokości wyszacowanych wątpliwych do ściągnięcia należności.

Po stronie Wn ujmuje się zmniejszenie odpisów na skutek nieściągalności lub umorzenia wcześniej dokonanych odpisów oraz zwiększenie wartości dochodzonych należności.

Po stronie Ma księguje się wartość odpisów aktualizujących wartość należności.

Ewidencja analityczna do konta 290 powinna umożliwiać ustalenie kwot odpisów aktualizujących według poszczególnych tytułów należności i kontrahentów.

Konto może wykazywać saldo Ma oznaczające stan dokonanych odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 290
„Odpisy aktualizujące wartość należności”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpisanie należności nieściągalnych, umorzonych i przedawnionych do wysokości uprzednio dokonanych odpisów	200, 234, 240
2.	Zwiększenie dochodzonych należności łącznie z kosztami postępowania sądowego	244
3.	Obniżenie wartości odpisu na skutek ustania przyczyn jego dokonania dotyczącego: <ul style="list-style-type: none"> • działalności operacyjnej • działalności finansowej 	760 750

**Typowe zapisy na stronie MA konta 290
„Odpisy aktualizujące wartość należności”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
3.	Odpisy aktualizujące należności dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> • działalności operacyjnej • działalności finansowej • środków trwałych w budowie 	761 751 080

Ogólna charakterystyka kont zespołu „3”

MATERIAŁY I TOWARY

Materiały i towary stanowią element rzeczowego majątku obrotowego.

Materiały to zakupione od kontrahentów przeznaczone do całkowitego wykorzystania lub przetworzenia na cele działalności SZP ZOZ. Do materiałów będą zaliczane leki, krew, odczynniki, bielizna, sprzęt medyczny jednorazowego użytku, itp. Towary natomiast zakupione od kontrahentów służą do dalszej odsprzedaży w niezmienionej postaci.

Ewidencja materiałów i towarów powinna być zorganizowana zgodnie z potrzebami jednostki.

Szczegółowa ewidencja winna zawierać:

- 1) symbol cyfrowy będący rozwinięciem symbolu PKWiU,
- 2) nazwę składnika
- 3) jednostkę miary,
- 4) cenę ewidencyjną.

Sposób ewidencji powinien być szczegółowo ustalony przez osobę zarządzającą jednostką i osobami odpowiedzialnymi za materiały i towary.

W razie prowadzenia ewidencji na kontach zespołu 3 nie rzadziej niż na dzień bilansowy wycenia się materiały i towary według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, nie wyższych niż cena ich sprzedaży.

W przypadku, gdy ceny sprzedaży netto zapasów są niższe od cen w momencie przyjęcia do ewidencji, należy dokonać odpisu aktualizującego ich wartość.

300- Rozliczenie zakupu

Konto służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów, środków trwałych w drodze w celu ustalenia materiałów w drodze oraz dostaw niefakturowanych, głównie na przełomie roku.

310 – Materiały i towary

Konto służy 310 do ewidencji stanu i zmiany w materiałach i towarach przyjętych na magazyn, przeznaczonych do całkowitego wykorzystania przez jednostkę.

Po stronie Wn dokonuje się zapisów dotyczących przyjęcia na magazyn materiałów i towarów pochodzących z zakupu, zwróconych uprzednio wydanych z magazynu, odzyskanych z likwidacji.

Po stronie Ma 310 ujmuje się rozchody materiałów i towarów z magazynu.

Ewidencja analityczna konta 310 może być prowadzona według poszczególnych rodzajów i grup materiałów i towarów.

Konto 310 może wykazywać saldo Wn oznaczające wartość materiałów i towarów znajdujących się w magazynie.

Typowe zapisy na stronie WN konta 310 „Materiały i towary”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody materiałów i towarów do magazynu z: <ul style="list-style-type: none">• zakupu• likwidacji środków trwałych bez względu na skutek• zwrot środków trwałych w budowie	201 202, 240 760

		080
2.	Materiały otrzymane nieodpłatnie	760
3.	Nadwyżki ujawnione podczas inwentaryzacji	236
4.	Zwiększenie cen ewidencyjnych materiałów	340
5.	Materiały wydane do zużycia ale nieużyte na koniec okresu sprawozdawczego	401

**Typowe zapisy na stronie MA konta 310
„Materiały i towary”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozchody materiałów i towarów:	
	• do zużycia	401
	• na cele środków trwałych w budowie	080
	• na darowizny	761
	• na cele promocji i reklamy	406
2.	Niedobory i szkody ujmowane w magazynach materiałowych	235
3.	Zwrot materiałów i towarów dostawcom według faktur korygujących	201,202
4.	Zmniejszenie cen ewidencyjnych materiałów	340
5.	Zniszczenie materiałów na skutek zdarzeń losowych	761

340 – Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów

Na koncie 340 księguje się odchylenia od stałych cen ewidencyjnych materiałów i towarów tzn. różnice pomiędzy cenami ewidencyjnymi a rzeczywistymi cenami zakupu.

Po stronie Wn ujmuje się odchylenia debetowe tj., gdy cena ewidencyjna jest niższa niż cena zakupu materiałów i towarów, a także zmniejszenia cen ewidencyjnych.

Na stronie Ma konta ewidencjonuje się odchylenia kredytowe od cen ewidencyjnych materiałów i towarów oraz rozliczenie odchyleń debetowych od cen ewidencyjnych jak również zwiększenie cen ewidencyjnych materiałów i towarów.

Ewidencja analityczna do konta 340 może być prowadzona według grup materiałów.

Konto 340 może wykazywać saldo Wn lub Ma, które oznacza stan odchyleń od cen ewidencyjnych materiałów i towarów.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 340
„Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie odchyleń kredytowych przypadających na: <ul style="list-style-type: none"> • sprzedane materiały i towary 	

	<ul style="list-style-type: none"> • wydane do użytku materiały • przekazane nieodpłatnie • zużyte na cele promocji i reklamy • zużyte na cele zdarzeń losowych 	731 401 761 406 761
2.	Zmniejszenie cen ewidencyjnych	310

**Typowe zapisy na stronie MA konta 340
„Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie odchyleń debetowych przypadających na: <ul style="list-style-type: none"> • sprzedane materiały i towary • wydane do użytku materiały • przekazane nieodpłatnie • zużyte na cele promocji i reklamy • zużyte na cele zdarzeń losowych 	731 401 761 406 761
2.	Zwiększenie cen ewidencyjnych	310

342 – Odpisy aktualizujące wartość materiałów i towarów

Konto 342 jest przeznaczony do ewidencji odpisów aktualizujących wartość materiałów i towarów wynikające z utraty ich wartości oraz zasad wyceny na dzień bilansowy według cen sprzedaży.

Po stronie Wn ujmuje się przywrócenie odpisu z tytułu utraty wartości materiałów i towarów i odpisu dotyczącego wyceny według cen sprzedaży.

Na stronie Ma ujmuje się odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości materiałów oraz doprowadzenie ich na dzień bilansowy do ceny sprzedaży.

Ewidencja analityczna może być prowadzona według poszczególnych materiałów i towarów.

Konto może wykazywać tylko saldo Ma, które nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego przeksięgowuje się na konto 310.

**Konto 391 – Pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (niskocenne)
– konto pozabilansowe**

Konto 391 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, wydanych do używania, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Podstawą do księgowania na stronie Wn konta 391 jest dekret oraz adnotacja na fakturze – dokonana przez pracownika prowadzącego księgę inwentarzową – o nadaniu numeru inwentarzowego

zgodnie

z ewidencją wyposażenia zgodnie z zapisem:

Wpisano do ewidencji wyposażenia Nr.....

Na stronie Ma konta 391 ujmuje się zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych.

Ewidencja analityczna grupuje pozostałe środki trwałe rodzajowo zgodnie z ewidencją ilościowo-wartościową prowadzoną w księgach inwentarzowych przez komórkę administracji. Saldo Wn konta 391 wyraża wartość pozostałych środków trwałych w użytkowaniu. Na jej podstawie powinno być możliwe ustalenie miejsca użytkowania przedmiotów według osób materialnie odpowiedzialnych, ich łączną wartość w cenie nabycia lub w cenach ewidencyjnych.

Konto 391 wykazuje saldo Wn, które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w użytkowaniu w wartości początkowej.

Ogólna charakterystyka kont Zespołu „4” „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” ujawniane są koszty proste według rodzajów, za które uznaje się wszelkie koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym.

Przez koszty i straty rozumie się – uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków.

Podział kosztów na rodzaje jest dostosowany do specyfiki jednostki i GUS oraz uwzględnione konta analityczne w zespole 4 w kategoriach ekonomicznych i podatkowych np. przy ujęciu amortyzacji, ubezpieczenia, wynagrodzenia itp. Na kontach zespołu 4 można dokonywać korekt poprzez zapisy storno czerwone, czyli zapis po stronie ujęcia kosztu ze znakiem ujemnym (-).

Korekty kosztów dokonuje się pod datą wystawienia dokumentu, chyba że wielkość korekty przekracza określone progi istotności, w takim przypadku korekty księguje się do okresu, którego dotyczą.

W ramach zespołu 4 są prowadzone koszty rodzajowe wg poniższego wykazu:

400 – Amortyzacja

401 – Zużycie materiałów i energii

402 – Usługi obce

403 – Podatki i opłaty

404 – Wynagrodzenia

405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

406 – Koszty promocji i reklamy

409 – Pozostałe koszty

400 -Amortyzacja

Służy do ewidencji kosztów amortyzacji. Podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych stanowi plan amortyzacji określający stawki i kwoty rocznych odpisów poszczególnych środków trwałych. Amortyzację nalicza się miesięcznie, począwszy od pierwszego dnia następującego po miesiącu, w którym ten środek lub wartość przyjęto do używania. Amortyzacja jest naliczana w wysokości nieprzekraczającej kwot ustalonych zgodnie z przepisami podatkowymi.

Na koncie 400 nie księguje się:

- wartość likwidowanych i sprzedawanych środków trwałych,
- odpisów z tytułu trwałej utraty przydatności środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 400 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn.

Dla potrzeb prawidłowego wykazania w deklaracji rocznej CIT – jednostka powinna prowadzić ewidencję amortyzacji od środków trwałych dofinansowanych lub otrzymanych nieodpłatnie.

Typowe zapisy na stronie WN konta 400 „Amortyzacja”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Amortyzacja dotycząca: <ul style="list-style-type: none">• środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	070

Typowe zapisy na stronie MA konta 400 „Amortyzacja”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie sumy kosztów amortyzacji na koniec okresu na wynik finansowy	860

401 – Zużycie materiałów i energii

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów i energii oraz przyjętych do używania przedmiotów o okresie używania dłuższym niż rok, ale o niskiej cenie jednostkowej nieprzekraczającej 10.000,00 zł, niezaliczanych do środków trwałych.

Do materiałów zalicza się:

- leki i szczepionki,
- sprzęt i materiały jednorazowego użytku,
- materiały do badań diagnostycznych,
- sprzęt medyczny,
- sprzęt gospodarczy,
- sprzęt komputerowy,
- środki czystości,
- recepty,
- gazy medyczne,
- pozostałe materiały i wyposażenie,
- paliwa do samochodów służbowych,
- materiały biurowe (w tym: pomocniczo-instruktażowe, literatura fachowa, prenumerata czasopism i prasy, zakup kalendarzy) ,itp.

Do energii zaliczamy:

- wodę,
- energię elektryczną,
- energię cieplną,
- olej opałowy,
- gaz.

Na stronie Wn ujmuje się koszty materiałów wydanych, przekazanych do zużycia pochodzące bezpośrednio z zakupu, energię według faktur przedłożonych od sprzedawców energii oraz zapisy storno do ww na podstawie faktur korygujących, spisu z natury itp.

Na stronie Ma księguje się przeniesienie kosztów zużycia materiałów i energii okresu sprawozdawczego na wynik finansowy.

Ewidencja analityczna do konta 401 powinna umożliwić wyodrębnienie kosztów zużycia materiałów i energii do analizy kosztów funkcjonowania jednostki i danych niezbędnych do sporządzania planów i sprawozdawczości. Konto 401 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które na koniec roku przenoszone jest na wynik finansowy.

Typowe zapisy na stronie WN konta 401 „Zużycie materiałów i energii”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zużycie materiałów: <ul style="list-style-type: none"> • wydanych z magazynu, • przekazanych bezpośrednio z zakupu • zużycie energii (elektrycznej, cieplnej, wody, gazu,) 	310 201,202,300 201
2.	Rozliczenie niezawinionych niedoborów	235

3.	Ujawnienie nadwyżki materiałów zmniejszającej koszty (zapis storno czerwony)	236
----	--	-----

**Typowe zapisy na stronie MA konta 401
„Zużycie materiałów i energii”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zwrot do magazynu materiałów pobranych a nieużytych	310
2.	Przekazanie do magazynu odpadów użytkowych	310
3.	Równowartość nieużytych materiałów ustalona na podstawie spisu z natury, wydanych wcześniej do zużycia	310
4.	Przeniesienie salda kosztów zużytych materiałów na dzień bilansowy	860

402 – Usługi obce

Konto 402 służy do ewidencji robót i usług.

Do usług obcych zalicza się usługi:

- transportowe,
- remontowe,
- telekomunikacyjne, pocztowe, opłaty RTV, zakup znaczków, opłaty za paczki, itp.
- informatyczne,
- medyczne, w tym kontrakty z lekarzami, pielęgniarkami, ratownikami medycznymi, rehabilitantami itp. na podwykonawstwo z tytułu usług medycznych,
- najmu,
- monitoring,
- usługi prawne,
- konserwacja i naprawy,
- ogłoszenia w prasie itp.,
- porządkowe, dozoru mienia,
- pozostałe usługi.

Ewidencja analityczna do konta powinna umożliwić wyróżnienie kosztów istotnych w strukturze kosztów.

Konto 402 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które na koniec roku przenoszone jest na wynik finansowy.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 402
„Usługi obce”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Koszty usług obcych według faktur dostawców	201,202
2.	Koszty bankowe	130,132

**Typowe zapisy na stronie MA konta 402
„Usługi obce”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zwrot kosztów usług telekomunikacyjnych z tytułu przypisanej odpłatności za rozmowy telefoniczne powyżej ustalonego limitu	231 234
2.	Przeniesienie salda kosztów usług obcych na dzień bilansowy	860

403 – Podatki i opłaty

Konto 403 służy do ewidencji kosztów podatków i opłat administracyjnych tj. podatek od nieruchomości, opłaty sądowe, opłaty bankowe, opłaty skarbowe oraz wszelkie opłaty na rzecz gmin, powiatu i Skarbu Państwa.

Na koncie tym ujmuje się głównie :

- podatek od nieruchomości (budynków, budowli, gruntów),
- opłaty lokalne,
- opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów,
- opłaty skarbowe, sądowe, notarialne,
- podatek od czynności cywilnoprawnych,
- opłaty urzędowe i administracyjne,
- opłaty za ochronę środowiska,
- podatek od środków transportu,
- opłaty licencyjne w okresie nie przekraczającym 1 roku

Konto 403 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn, przenoszone na koniec roku na wynik finansowy.

Analityka do konta 403 winna być prowadzona według rodzajów podatków i opłat.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 403
„Podatki i opłaty”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przypis z tytułu podatków i opłat na podstawie decyzji, deklaracji, faktur	223
2.	Wpłata opłaty, podatku na rachunek organu wynikające z przepisów	130

**Typowe zapisy na stronie MA konta 403
„Podatki i opłaty”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie salda kosztów podatków i opłat na dzień bilansowy	860

404 – Wynagrodzenia

Konto 404 służy do ewidencji wynagrodzeń pieniężnych oraz wartości świadczeń w naturze, bądź ich ekwiwalentu bez względu na charakter stosunku pracy – zaliczanych zgodnie z przepisami do wynagrodzeń wypłacanych pracownikom i innym osobom fizycznym.

Ewidencja analityczna konta 404 posiada podział wynagrodzeń na:

- wynagrodzenia osobowe wynikające ze stosunku pracy,
- wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenie i umowy o dzieło.

Koszty wynagrodzeń księguje się na podstawie list płac w miesiącu, którego dotyczą, bez względu na to, kiedy wynagrodzenia te są naliczone i wypłacone.

Konto 404 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które podlega przeniesieniu na wynik finansowy.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 404
„Wynagrodzenia”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wynagrodzenia brutto pracowników według list płac	230
2.	Wynagrodzenia w naturze	310

**Typowe zapisy na stronie MA konta 404
„Wynagrodzenia”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie salda kosztów wynagrodzeń na dzień bilansowy	860

405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Konto 405 służy do ewidencji kosztów świadczeń na rzecz pracowników, w tym również świadczonych w formie umów zlecenie i umów o dzieło wynikających z list płac.

Do świadczeń zalicza się w szczególności obciążające pracodawcę:

- składki z tytułu ubezpieczeń społecznych,
- składki na fundusz pracy oraz fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych,
- odpis na ZFŚS,
- świadczenie rzeczowe związane z BHP,
- badania wstępne i okresowe pracowników,
- koszty szkoleń, udział w konferencjach, itp.,
- odprawy pośmiertne,
- ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej.

Konto 405 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn, przenoszone na wynik finansowy.

Ewidencja analityczna konta 405 prowadzona jest według tytułów ubezpieczeń i innych świadczeń na rzecz pracowników.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 405
„Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Składki ZUS, FP, FGŚP	221
2.	Odpisy na ZFŚS <ul style="list-style-type: none"> • bieżący, • rozliczany w czasie 	850 640
3.	Koszty szkoleń: <ul style="list-style-type: none"> • zgodnie z fakturą • rozliczenie przedpłaty 	201

4.	Świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty związane z BHP	201,234,310

**Typowe zapisy na stronie MA konta 405
„Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie salda konta na dzień bilansowy	860

406 – Pozostałe koszty rodzajowe

Konto 406 do ewidencji kosztów nieujmowanych na pozostałych kontach zespołu 4.

Na koncie tym księguje się w szczególności:

- ubezpieczenia rzeczowe i majątkowe,
- ubezpieczenia OC zakładu,
- odprawy pośmiertne i odszkodowania powypadkowe,
- ryczałty samochodowe,
- podróży służbowych,
- koszty ekspertyz, opinii, itp.
- Koszty przetargów,
- Koszty reprezentacji i reklamy.

Do konta 406 prowadzona jest analityka w miarę potrzeby. Konto 406 wykazuje w ciągu roku obrotowego saldo Wn przebiegowe wykazywane na wynik finansowy.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 406
„Pozostałe koszty rodzajowe”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Ubezpieczenia majątkowe, OC, komunikacyjne	201
2.	Delegacje, ryczałty samochodowe	234
3.	Odprawy pośmiertne, ekwiwalenty niezaliczane do wynagrodzeń	234

**Typowe zapisy na stronie MA konta 409
„Pozostałe koszty rodzajowe”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie salda konta na dzień bilansowy	860

**Zespół „5”
„Koszty według typów działalności”**

SZP ZOZ w Jabłonie na grupuje koszty ze względu na poszczególne miejsca powstawania ośrodków kosztów w następujący sposób:

500 Koszty działalności medycznej – Jabłonna

500-01 Podstawowa Opieka Zdrowotna Jabłonna

500-02 Szkoła Podstawowa Jabłonna

501 Koszty działalności medycznej – Chotomów

501-01 Podstawowa Opieka Zdrowotna Chotomów

501-02 Szkoła Podstawowa Chotomów

501-03 Stomatologia

502 Koszty realizacji umowy na usługi medyczne z Gminą – Ginekologia

550 Koszty Zarządu

580 Koszty projektów współfinansowanych przez UE

580-01 Projekt UE nr RPMA.09.02-14-A279/18

580-02 Projekt UE nr RPMA.09.02.02-14-b228/18

Rozliczanie kosztów wspólnych dokonuje się za pomocą procentowego narzutu kosztów rodzajowych na koszty w układzie kalkulacyjnym:

% Narzut kosztów rodzajowych na koszty w układzie kalkulacyjnym

GOZ w Jabłonie	Energia elektryczna	Nieczystości płynne, odpady medyczne	Telefony, internet	Nieczystości stałe	Koszty ogrzewania
POZ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Szkoła	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
OGÓŁEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100%

WOZ w Chotomowie	Energia elektryczna	Nieczystości płynne, odpady medyczne	Telefony, internet	Nieczystości stałe	Koszty ogrzewania
POZ	60 %	60 %	70 %	70 %	74 %

Szkoła	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Stomatologia	40 %	40 %	30 %	30 %	26 %
OGÓŁEM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zespół „6”
„ Rozliczenia międzyokresowe”

640 – Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów

Konto 640 służy do ewidencji wydatków dotyczących działalności operacyjnej poniesionych w danym okresie, ale będących kosztami przyszłych okresów sprawozdawczych. Do międzyokresowych kosztów rozliczanych w czasie należy zaliczyć przede wszystkim opłacone z góry:

- dzierżawy,
- prenumeraty,
- ubezpieczenia majątkowe i OC,
- podatek od nieruchomości,
- opłaty roczne za wieczyste użytkowanie,
- naliczone odpisy na ZFŚS.

Po stronie Wn konta 640 ewidencjonuje się poniesione w okresie wydatki dotyczące kosztów przyszłych okresów, a po stronie Ma – zaliczenie wydatków poniesionych w poprzednich okresach stanowiące koszty obecnego okresu sprawozdawczego.

Konto 640 może wykazywać jedynie saldo Wn.

Typowe zapisy na stronie WN konta 640
„Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Koszty podlegające do rozliczenia w czasie na podstawie faktury, polisy, itp.	201
2.	Przypis na ZFŚS – koszty rozliczane w czasie	850

Typowe zapisy na stronie MA konta 640
„Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie poniesionych kosztów w okresie sprawozdawczym	konta zespołu 4

Zespół „7”
„Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem”

700 – Przychody ze sprzedaży usług działalności medycznej

Konto 700 służy do ewidencji przychodów ze sprzedaży usług zdrowotnych w ramach prowadzonej działalności podstawowej.

Na stronie Wn konta 700 ujmuje się przeniesienie salda przychodów na wynik finansowy.

Na stronie Ma ujmuje się przychody udokumentowane fakturami oraz zwiększenia przychodów wynikające z faktur korygujących. Korekty zmniejszenia pierwotnie planowanych przychodów wynikające z faktur korygujących ewidencjonuje się na stronie Ma zapisem storno czerwonym tj. ze znakiem minus (-). Faktury korygujące ewidencjonuje się w księgach pod datą ich wystawienia, chyba ich wielkość będzie miała wpływ na wynik finansowy okresu (tj. zgodnie z progami istotności określonymi w niniejszej polityce), wtedy korekty zalicza się do okresu którego dotyczą.

Ewidencja analityczna może być prowadzona według:

- rodzajów świadczonych usług medycznych oraz niemedycznych,
- jednostek generujących przychody,
- płatników,
- świadczenia usług przewozowych,
- sterylizacja narzędzi,
- zawartych kontraktów na świadczenia zdrowotne, itp.

Konto wykazuje saldo Ma, przenoszone przed zamknięciem ksiąg na wynik finansowy.

Typowe zapisy na stronie WN konta 700
„Przychody ze sprzedaży usług działalności medycznej”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie salda konta na wynik finansowy na koniec roku obrotowego	860

Typowe zapisy na stronie MA konta 700
„Przychody ze sprzedaży usług działalności medycznej”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody ze sprzedaży usług medycznych na podstawie: <ul style="list-style-type: none">• faktur,• raportu z kasy fiskalnej	200 100, 130
2.	Rozliczenie pobranych w poprzednich okresach przedpłat, zaliczek, wniesionych środków przez podmioty na przyszłe usługi medyczne dotyczące bieżącego okresu	840

730 – Sprzedaż materiałów i towarów

Konto 730 przeznaczone jest do ewidencji przychodów ze sprzedaży materiałów, w tym:

- zbędnych i nadmiernych zapasów,
- materiałów wniesionych aportem,
- złomu i odpadków,
- opakowań.

**Typowe zapisy na stronie WN konta 730
„Sprzedaż materiałów i towarów”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przebieganie salda konta na wynik finansowy na koniec roku obrotowego	860

**Typowe zapisy na stronie MA konta 730
„Sprzedaż materiałów i towarów”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody ze sprzedaży materiałów: <ul style="list-style-type: none"> • od odbiorców, • pracowników, • za gotówkę 	200 234 100

750 – Przychody finansowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych należnych i zrealizowanych.

Po stronie Ma ujmuje się na tym koncie przychody finansowe z podziałem na:

- odsetki uzyskane za zwłokę w zapłacie należności, dodatnie różnice kursowe, odsetki bankowe,
- pozostałe przychody finansowe.

W ramach ewidencji księgowej na koncie 750 można wyodrębnić ujęcie przychodów finansowych bardziej szczegółowo:

- dodatnie różnice kursowe,
- przedawnione i umorzone zobowiązania dotyczące operacji finansowych,
- rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy – części lub całości utworzonej wcześniej w ciężar kosztów finansowych.

Dla potrzeb rachunku zysków i strat dodatnie różnice kursowe salduje się z ujemnymi.

W ciągu roku obrotowego konto 750 może wykazywać wyłącznie saldo Ma wyrażające wartość uzyskanych przychodów finansowych, które na koniec roku obrotowego podlega przeniesieniu na konto 860 – „Wynik finansowy”.

Ewidencja analityczna winna być prowadzona w sposób umożliwiający rzetelne sporządzenie sprawozdań finansowych.

**Typowe zapisy strony WN konta 750
„Przychody finansowe „**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie przychodów finansowych na wynik finansowy	860

**Typowe zapisy strony MA konta 750
„Przychody finansowe”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczone odsetki za zwłokę w zapłacie należności. Korekty zmniejszające uprzednio naliczone odsetki za zwłokę – zapis storno czerwony	200, 201,234, 240
2.	Odsetki otrzymane od: <ul style="list-style-type: none">• środków zgromadzonych na rachunkach bankowych,• środków na lokatach bankowych	130, 134
3.	Przychody ze zbycia aktywów finansowych	130
4.	Przedawnione i umorzone zobowiązania w części dotyczącej odsetek	konta zespołu 2

751 – Koszty finansowe

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych.

Po stronie Wn ujmuje się na tym koncie w szczególności:

- odsetki zwłoki z różnych tytułów
- ujemne różnice kursowe
- sprostowanie wyceny finansowej majątku trwałego oraz utworzenie rezerw z tytułu ryzyka finansowego.

Po stronie Ma ujmuje się na koncie 751 przeniesienie kosztów finansowych na dzień bilansowy na wynik finansowy.

W ciągu roku obrotowego konto 751 wykazuje wyłącznie saldo Wn, które na dzień bilansowy przenosi się na konto 860 – „Wynik finansowy”.

Ewidencja analityczna do konta 751 powinna umożliwić wyodrębnienie:

- kosztów z tytułu odsetek,
- wartości sprzedanych inwestycji,
- pozostałych kosztów finansowych.

Na ostatni dzień roku saldo Wn konta 751 przenosi się na wynik finansowy (konto 860).

**Typowe zapisy strony WN konta 751
„Koszty finansowe”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odsetki oraz inne koszty związane z otrzymanymi kredytami/pożyczkami: <ul style="list-style-type: none"> • naliczone na dzień bilansowy • rozliczane w czasie 	zespół 1 i 2 640
2.	Pozostałe odsetki: <ul style="list-style-type: none"> • podwyższające zobowiązania, • rozliczane w czasie 	zespół 2 640
3.	Odpisy aktualizujące należności od dłużników w części dotyczącej należności finansowych oraz odsetek	290

**Typowe zapisy strony MA konta 751
„Koszty finansowe”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Umorzenie odsetek od zobowiązań pobranych w danym roku	240
2.	Przeniesienie kosztów finansowych na wynik finansowy	860

760 – Pozostałe przychody operacyjne

Zalicza się do nich wszystkie osiągnięte, przypadające na rzecz SZP ZOZ przychody dotyczące danego roku obrotowego:

- sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji,
- przedawnionych zobowiązań,
- dotacji, subwencji i dopłat otrzymanych na inne cele niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych albo wykonywanie prac rozwojowych,
- otrzymanych nieodpłatnie (w formie darowizny) składników majątku trwałego i obrotowego,
- należnych i wyegzekwowanych kar umownych,
- kaucji i wadium otrzymanych od innych jednostek, przepadłe na skutek nie dotrzymania przez te jednostki warunków umowy,
- przychody z wynajmu pomieszczeń,
- przychody z tytułu wykonywania usług ksero, skupu tonerów,
- równowartości rozwiązanych rezerw, utworzonych poprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,

- zwrotu zapłaconych niesłusznie w latach poprzednich podatków, na podstawie orzeczenia sądu lub uznanego za uzasadnione odwołania w trybie administracyjnym,

W ciągu roku obrotowego konto 760 wykazuje saldo Ma przenoszone na koniec roku na wynik finansowy.

**Typowe zapisy strony WN konta 760
„Pozostałe przychody operacyjne”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie pozostałych przychodów operacyjnych na wynik finansowy	860

**Typowe zapisy strony MA konta 760
„Pozostałe przychody operacyjne”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, i środków trwałych w budowie oraz korekty zwiększające te przychody.	130, 200,201, 234, 240
2.	Otrzymane dotacje, subwencje i dopłaty	130, zespół 2
3.	Korekty zmniejszające przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, i środków trwałych w budowie – zapis storno czerwony	130, 201, 202, 234, 240
4.	Umorzone i przedawnione zobowiązania z wyjątkiem operacji finansowych	zespół 2
5.	Otrzymane i zaewidencjonowane kary umowne	130
6.	Przychody zaliczone wcześniej do przychodów międzyokresowych (w części dotyczącej danego okresu sprawozdawczego)	840
7.	Zwrot nadpłaconych w poprzednich latach podatków kosztowych	zespół 2
8.	Zwiększenie odpisów aktualizujących wartość: <ul style="list-style-type: none"> • należności, • środków trwałych w budowie 	290 080

761 – Pozostałe koszty operacyjne

W księgach rachunkowych i wyniku finansowym jednostki ujmuje się wszystkie poniesione pozostałe koszty operacyjne. Zalicza się do nich w szczególności:

- nieplanowane odpisy amortyzacyjne w postaci nieumorzonej wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych lub likwidowanych, a także odpisy amortyzacyjne określone w ustawie o rachunkowości, doprowadzające wartość księgową

netto środków trwałych – z powodu trwałej utraty przydatności gospodarczej – do cen ich sprzedaży netto możliwych do uzyskania,

- odpisanie inwestycji, które nie dały zamierzonego efektu gospodarczego,
- nieodpłatnie przekazane (w formie darowizny) składniki majątku trwałego i obrotowego,
- utworzone rezerwy na należności i roszczenia oraz na pewne lub prawdopodobne straty z operacji gospodarczych (z wyjątkiem obciążających koszty finansowe), zgodnie z ustawą o rachunkowości,
- odpisane należności i roszczenia przedawnione, umorzone i nieściągalne,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów rzeczowych składników majątku obrotowego, dokonane zgodnie z ustawą o rachunkowości,
- kary i grzywny orzeczone od jednostki w trybie administracyjnym, karnym, karno-skarbowym oraz koszty sądowe, notarialne i opłaty skarbowe niekwalifikujące się do zaliczenia na zwiększenie wartości składników majątkowych (np. inwestycji) – z wyjątkiem odsetek z tytułu zwłoki w spłacaniu zobowiązań, które traktuje się, jako koszty finansowe,
- kaucje i wadia wpłacone na rachunek bankowy innych jednostek, lecz utracone na skutek niedotrzymania przez jednostkę warunków umowy.

Konto 761 w końcu roku obrotowego podlega przeniesieniu na konto 860 " Wynik finansowy".

**Typowe zapisy strony WN konta 761
„Pozostałe koszty operacyjne”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Wartość netto sprzedanych, wniesionych do SZP ZOZ lub zlikwidowanych: <ul style="list-style-type: none"> • środków trwałych, • środków trwałych w budowie, • wartości niematerialnych i prawnych 	010 080 020
2.	Przekazanie darowizny <ul style="list-style-type: none"> • środków trwałych, • materiałów i towarów, • środków pieniężnych, 	010, 310, 130 100
3.	Odszkodowania, grzywny kary: <ul style="list-style-type: none"> • zapłacone przelewem. • Zarachowane 	130 zespół 2
4.	Odpisanie należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych	zespół 2

**Typowe zapisy strony MA konta 761
„Pozostałe koszty operacyjne”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie pozostałych kosztów operacyjnych na wynik finansowy.	860

Zespół „8”

Kapitały (fundusze) własne, fundusze specjalne i wynik finansowy

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub aktu założycielskiego.

801 – Kapitał (fundusz) podstawowy- założycielski

Konto 801 – służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń kapitału podstawowego – stanowiącego w spółce równowartość wydzielonej zakładowi części mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Konto 801 służy również zwiększeń i zmniejszeń funduszu podstawowego.

Fundusz podstawowy stanowi wartość majątku zakładu otrzymanego na podstawie aktu notarialnego (aktu założycielskiego).

Konto 801 powinno wykazywać tylko saldo MA, które wyraża rzeczywisty stan kapitału (funduszu) podstawowego – założycielskiego.

**Typowe zapisy strony WN konta 801
„Kapitał (fundusz) podstawowy”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Obniżenie kapitału podstawowego i przeznaczenie go na kapitał zapasowy, rezerwy	802, 804

**Typowe zapisy strony MA konta 801
„Kapitał (fundusz) podstawowy”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Podwyższenie kapitału podstawowego z kapitału rezerwowego/zapasowego	802,804
2.	Przeznaczenie zysku netto na pokrycie umorzenia udziałów, akcji i wkładów, zwiększenie kapitału podstawowego zgodnie z uchwałą	820

802– Kapitał (fundusz) zapasowy

Konto 802 jest przeznaczone do ewidencji stanu obrotów funduszu jednostki.

Po stronie MA konta 802 ewidencjonuje się wszelkie zwiększenia funduszu jak np. odpisy z zysku netto, a po stronie WN konta 802 ujmuje się zmniejszenie tego funduszu dotyczące np. pokrycia straty bilansowej, podwyższenie kapitału podstawowego.

Ewidencja tego konta powinna zapewnić ustalenie stanu i zmian kapitałów (funduszy) zapasowych według źródeł tworzenia i kierunków przeznaczenia, a także sporządzenie zestawienia zmian w stanie kapitałów.

Konto 802 wykazuje saldo MA, które oznacza stan kapitałów zapasowych.

803- Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny

Konto 803 jest przeznaczone do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości środków trwałych

i inwestycji długoterminowych z tytułu aktualizacji ich wyceny. Głównym celem aktualizacji wyceny jest doprowadzenie ich wartości historycznej do ich wartości bieżącej.

804 – Kapitał (fundusz) rezerwowy

Konto 804 służy do ewidencji zysku/straty SZP ZOZ z okresu sprawozdawczego zgodnie z uchwałą zgromadzenia wspólników.

Typowe zapisy strony WN konta 804 „Kapitał (fundusz) rezerwowy ”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Pokrycie straty bilansowej	820
2	Podwyższenie kapitału podstawowego	801

Typowe zapisy strony MA konta 804 „Kapitał (fundusz) rezerwowy”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Odpis z zysku na zwiększenie funduszu	820
2.	Obniżenie funduszu podstawowego na rzecz rezerwowego	801

820 – Rozliczenie wyniku finansowego

Konto 820 służy do ewidencji rozliczenia wyniku finansowego netto za poprzedni rok obrotowy lub lata poprzednie.

Na koncie 820 ujmuje się, na dzień sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy, wynik finansowy netto (zysk lub stratę netto) przenosząc go z konta 860 „Wynik finansowy”, gdzie został ustalony.

Ponadto na koncie tym ujmuje się:

- po stronie Wn – strata netto za rok poprzedni, podział zysku za lata poprzednie obrotowe, skutki błędów podstawowych za lata ubiegłe powodujące obniżenie zysku,
- po stronie Ma – przeniesienie zysku za poprzedni rok obrotowy, pokrycie straty za poprzednie lata obrotowe, skutki błędów podstawowych powodujące podwyższenie zysku.

W przypadku nie dokonania podziału zysku lub pokrycia straty za poprzedni rok obrotowy lub lata poprzednie – wynik finansowy pozostaje do rozliczenia na tym koncie.

Na koncie tym zapisuje się w szczególności:

1. po stronie Wn

- przeniesienie straty bilansowej za poprzedni rok obrotowy do rozliczenia,
- przeksięgowanie zysku finansowego netto za poprzedni rok obrotowy np. na następujące cele:
 - podwyższenie funduszu podstawowego,
 - nagrody i premie dla zarządu i pracowników,
 - nagrody dla innych osób,

2. po stronie Ma:

- przeniesienie zysku netto za poprzedni rok obrotowy do rozliczenia,
- ujęcie pokrycia straty bilansowej za poprzedni rok obrotowy z funduszy.

Konto 820 może wykazywać saldo:

- Wn, które oznacza niepokrytą stratę netto za poprzedni rok obrotowy i/lub lata poprzednie,
- Ma, które oznacza niepodzielony zysk za poprzedni rok obrotowy i lub lata poprzednie.

Typowe zapisy strony WN konta 820 „Rozliczenie wyniku finansowego”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Strata za rok poprzedni	860
2.	Przeznaczenie zysku za poprzednie lata obrotowe na: <ul style="list-style-type: none">• kapitały rezerwowe/zapasowe,• kapitał podstawowy,• zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,	

	<ul style="list-style-type: none"> • nagrody i premie dla załogi, • składki ZUS od nagród i premii, • darowizny 	802,804
		801
		850
		231
		229
		240
3.	Skutki błędów podstawowych za lata ubiegłe powodujące obniżenie zysku	860

**Typowe zapisy strony MA konta 820
„Rozliczenie wyniku finansowego”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie zysku netto za poprzedni rok	860
2.	Pokrycie straty za poprzednie lata obrotowe z: <ul style="list-style-type: none"> • kapitału rezerwowego, • kapitału podstawowego, • kapitału zapasowego 	804, 801 802
3.	Skutki błędów podstawowych za lata ubiegłe powodujące podwyższenie zysku	860

840 – Rozliczenie międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji księgowej przychodów przyszłych okresów, do których zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości zalicza się:

- otrzymane od kontrahentów zapłaty przyszłych świadczeń,
- kwoty podwyższające należności i roszczenia, na które utworzono uprzednio rezerwy do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- nadwyżki dodatnich różnic kursowych od ujemnych przy wycenie na moment bilansowy aktywów i pasywów,
- dotacje, subwencje i dopłaty do inwestycji i prac rozwojowych niezwiększających funduszu założycielskiego.

Przychody przyszłych okresów wykazuje się w sposób wyodrębniony w pasywach bilansu w celu zapewnienia porównywalności w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

Ewidencja analityczna do konta 840 zapewnia wyodrębnienie poszczególnych tytułów przychodów przyszłych okresów w sposób zapewniający prawidłowe ich zaliczenie do odpowiednich okresów sprawozdawczych.

Saldo Ma konta 840 wyraża wartość przyszłych okresów ustalonych i zarachowanych, lecz jeszcze nierozliczonych do końca roku obrotowego.

**Typowe zapisy strony WN konta 840
„Rozliczenie międzyokresowe przychodów”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozliczenie przychodów w wysokości równowartości dokonanych odpisów amortyzacyjnych w okresie sprawozdawczym, od środków trwałych, środków trwałych w budowie sfinansowanych dotacjami i subwencjami	760
2.	Zaliczenie przychodów z innych okresów do przychodów bieżącego okresu z tytułu: <ul style="list-style-type: none"> • wykonania świadczenia, na które pobrano zaliczki, • zapłaconych uprzednio naliczonych kar, odszkodowań, odsetek 	701, 702, 760, 750

**Typowe zapisy strony MA konta 840
„Rozliczenie międzyokresowe przychodów”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Zaliczki pobrane na poczet przyszłych usług medycznych	100,130
2.	Przypis przyszłych przychodów z tytułu przyszłych usług na podstawie wystawionych faktur zaliczkowych	konta zespołu 2
3.	Wpływ środków finansowych z tytułu dotacji, subwencji na zakup środków trwałych, środków trwałych w budowie	130
4.	Naliczenie kary, odszkodowania, odsetek od niezapłaconych należności	konta zespołu 2
5.	Zobowiązania przewidywane do umorzenia po spełnieniu warunków umowy	201,202

Konto 841 – Rezerwy na przyszłe zobowiązania i koszty

W wyniku finansowym, bez względu na jego wysokość, uwzględnia się rezerwy na znane jednostce ryzyko, grożące straty oraz skutki innych zdarzeń. Należy je uwzględnić także wtedy, gdy zastaną one ujawnione między dniem bilansowym a dniem, w którym rzeczywiście następuje zamknięcie ksiąg rachunkowych.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości przez rezerwy rozumie się zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Rezerwy zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Rezerwy tworzy się na:

- pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na straty transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych, skutków toczącego się postępowania sądowego.
- przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów jednostka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość przyszłych zobowiązań.

Powstanie zobowiązania, na które uprzedni utworzono rezerw, zmniejsza rezerwę.

Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustalenia ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają na dzień, na który okazały się zbędne, odpowiednio pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe lub zyski nadzwyczajne.

Na dzień bilansowy rezerwy wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Skutek zmian wartości szacunkowej powinien być tak samo sklasyfikowany w rachunku zysku i strat, jak poprzednio sklasyfikowano pozycję, której wartość była szacowana. W celu zapewnienia porównywalności sprawozdań finansowych dotyczących różnych okresów, skutek zmian wartości szacunkowej, która poprzednio była uwzględniona w zysku lub stracie netto z działalności gospodarczej, należy uwzględnić w tym samym składniku zysku lub stracie netto.

Po stronie Ma na koncie 841 ujmuje się tworzenie rezerwy, a na koncie Wn jej rozwiązanie, zmniejszenie lub przeniesienie.

Nie tworzy się rezerw na świadczenia pracownicze się z uwagi na dużą fluktuację pracowników, stosunkowo niskie zatrudnienie pracowników na umowy o pracę oraz fakt, iż większa część kadry to młodzi ludzie o stosunkowo niewielkim stażu pracy.

Ze względu na kryterium istotności nie ma obowiązku tworzenia rezerwy, np. na odprawy pieniężne w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, przysługujące pracownikom w razie przejścia na rentę lub emeryturę (por. art. 92 § 1 Kodeksu pracy), a takie zasady zostały przyjęte w regulaminie wynagradzania pracowników SZP ZOZ. Oznacza to, że jednostka sama powinna podjąć decyzję o tworzeniu rezerw na ww. świadczenia bądź o rezygnacji z tworzenia takich rezerw, uwzględniając przepisy wewnętrzne i zasadę istotności.

**Typowe zapisy strony WN konta 841
„Rezerwy na przyszłe zobowiązania i koszty”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozwiązanie lub zamknięcie rezerw na przewidywane przyszłe koszty lub straty w wyniku: <ul style="list-style-type: none"> • zapłaty roszczeń i należności dochodzonych przez kontrahenta, • odstąpienie od roszczeń przez kontrahenta • poniesienia przewidywanych kosztów 	101,130, 750, 760 konta zespołu 2
2.	Rozwiązanie rezerw na odroczony podatek dochodowy na skutek: <ul style="list-style-type: none"> • powstałych zobowiązań, na które była utworzona rezerwa, • jej niewykorzystania ze względu na ustąpienie przyczyn jej utworzenia, • konieczność utworzenia nowej rezerwy na dzień sprawozdawczy, • kompensata z aktywami z tytułu podatku odroczonego 	223 750, 760 801 640
3	Wyksięgowanie pozostałości niewykorzystanych rezerw	750, 760

**Typowe zapisy strony MA konta 841
„Rezerwy na przyszłe zobowiązania i koszty”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczenie podatku odroczonego od operacji ujmowanych w: <ul style="list-style-type: none"> • rachunku zysków i strat • kapitałach (funduszach) 	870 801
2.	Naliczenie rezerw za rok bieżący	761
3.	Rezerwy na przewidywane koszty i straty (dodatkowe) spowodowane zaniechaniem lub utratą zdolności do kontynuowania działalności	803

850 – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Konto 850 – służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Zasady funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych określają odrębne przepisy oraz uregulowania wewnętrzne jednostki w sprawie źródeł jego tworzenia oraz kierunków i zasad wykorzystania.

Po stronie Wn konta 850 ZFŚS ujmuje się w szczególności:

- dofinansowanie do wczasów dla osób uprawnionych,
- koszty obcych usług socjalnych,
- zapomogi na rzecz pracowników,
- umorzenie pożyczek mieszkaniowych,
- koszty świadczeń finansowych lub rzeczowych dla osób uprawnionych.

Po stronie Ma konta 850 ujmuje się w szczególności:

- odpisy na ZFŚS,
- odsetki od środków na rachunku bankowym ZFŚS,
- oprocentowanie pożyczek mieszkaniowych udzielanych z ZFŚS,
- darowizny od osób fizycznych i prawnych na ZFŚS,

Konto 850 wykazuje w ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy saldo Ma, które wyraża stan ZFŚS.

**Typowe zapisy strony WN konta 850
„Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przyznanie bezzwrotnej zapomogi, dofinansowania do wypoczynku, świadczeń świątecznych i innych bezzwrotnych świadczeń	234
2.	Umorzenie pożyczki na cele mieszkaniowe	234
3	Koszty prowadzenia rachunku bankowego, opłaty i prowizje bankowe	135

**Typowe zapisy strony MA konta 850
„Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych”**

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przypis odsetek od przyznanej pożyczki na cele mieszkaniowej	234
2.	Przebieganie wynagrodzenia płatnika z tytułu terminowo odprowadzonej zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych naliczonych od wypłaconych świadczeń bezzwrotnych	223
3.	Kapitalizacja odsetek od rachunku bankowego	135
4.	Roczny planowany odpis na ZFŚS	640
5.	Odpis korygujący:	405
	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wartości, • zmniejszenie wartości (kwota ujemna) 	405

860 – Wynik finansowy

Konto 860 przeznaczone jest do ewidencji ustalenia wyniku finansowego netto. W związku z koniecznością ustalenia wyniku finansowego na koncie roku obrotowego lub na inny moment bilansowy dokonuje się odpowiednich księgowania na koncie 860.

Na wynik finansowy netto składają się:

- wynik działalności operacyjnej, w tym z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
- wynik operacji finansowych,
- obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego, jeżeli zakład jest podatnikiem.

Saldo konta 860 podlega w księgach roku następnego przeniesieniu na konto 820 – rozliczenie wyniku finansowego pod data zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez organ założycielski.

Rozliczenie wyniku finansowego następuje pod datą ostatniego dnia roku następnego.

Saldo Wn oznacza stratę bilansową, a saldo Ma zysk bilansowy netto.

Typowe zapisy strony WN konta 860 „Wynik finansowy”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie sald kont kosztowych według rodzajów	400-409
2.	Przebieganie na koniec okresu: <ul style="list-style-type: none">• kosztów finansowych,• pozostałych kosztów operacyjnych	751, 761
3	Obowiązkowe zmniejszenie zysku o kwotę należnego podatku dochodowego od osób prawnych	870
4.	Przeniesienie zysku netto za rok poprzedni	820

Typowe zapisy strony MA konta 860 „Wynik finansowy”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Przeniesienie przychodów ze sprzedaży usług: <ul style="list-style-type: none">• medycznych,• pozostałych	701, 702
2.	Przebieganie na koniec okresu: <ul style="list-style-type: none">• przychodów finansowych,• pozostałych przychodów operacyjnych	750, 760

3.	Przeniesienie straty za rok poprzedni	820
----	---------------------------------------	-----

870 – Podatek dochodowy

Konto 870 służy do ewidencji miesięcznych zaliczek oraz rocznego rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych oraz do ujęcia na koniec roku obrotowego przejściowej (dodatniej lub ujemnej) różnicy podatku dochodowego od osób prawnych.

Po stronie Wn na koncie 870 ujmuje się obciążenia jednostki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz tworzenie bądź zwiększenie rezerwy na dodatnią różnicę podatku dochodowego.

Po stronie Ma na koncie 870 ujmuje się natomiast przeniesienie na koniec roku obrotowego salda konta na wynik finansowy i ewentualne ujęcie ujemnej różnicy podatku dochodowego.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta 870 wyodrębnia podatek dochodowy od osób prawnych według poszczególnych deklaracji podatkowych oraz ujemnej różnicy podatku dochodowego.

Saldo Wn konta 870 oznacza w ciągu roku wysokość naliczonego podatku dochodowego i podlega przeniesieniu pod datą ostatniego dnia roku obrotowego na konto 860 – wynik finansowy.

Typowe zapisy strony WN konta 870 „Podatek dochodowy”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Naliczenie należnego podatku dochodowego	223
2.	Naliczenie obowiązkowej rezerwy z tytułu podatku odroczonego	841
3	Przebieganie salda kredytowego na wynik finansowy	860

Typowe zapisy strony MA konta 870 „Podatek dochodowy”

L.p.	Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.	Rozwiązanie rezerwy utworzonej w latach ubiegłych z tytułu podatku odroczonego	841
2.	Korekta zmniejszająca naliczony podatek dochodowy	223
3.	Przebieganie salda debetowego na wynik finansowy	860

871 –Inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Konto 871 służy do ewidencjonowania wypłat zysków.

Po stronie winien księgujemy naliczone kwoty do wypłaty z tytułu zysków.

Po stronie Ma konta 871 księguje się zmniejszenia należnego zysku oraz przeniesienie salda na wynik finansowy (konto 860).

Zaprezentowany w opracowaniu plan kont może być wykorzystany kompletnie.

W przypadkach nie opisanych w niniejszym opracowaniu należy korzystać z „Zakładowego planu kont wraz z komentarzem dla podmiotów leczniczych” pod redakcją naukową Marii Hass – Symotiuk. Wydany przez Wolters Kluwer w 2016r.

**INSTRUKCJA OKREŚLAJĄCA SPOSÓB ZARZĄDZANIA
SYSTEMAMI INFORMATYCZNYMI,
OCHRONĘ DANYCH I ICH ZBIORÓW,
W TYM DOWODÓW KSIĘGOWYCH,
KSIĄG RACHUNKOWYCH I INNYCH DOKUMENTÓW
BĘDĄCYCH PODSTAWĄ DOKONYWANIA W NICH ZAPISÓW**

1. Ochrona zbiorów ksiąg rachunkowych

Ochronę przed dostępem osób nieupoważnionych zapewniają sprawdzone zabezpieczenia pomieszczeń, w których przechowuje się zbiory księgowo. Są to zamki zamontowane w drzwiach i zamykane na klucz.

Dodatkowym zabezpieczeniem dla przechowywanych dokumentów są szafy.

Szczegółnej ochronie poddane są:

- sprzęt komputerowy użytkowany w księgowości,
- księgowy system informatyczny,
- kopie zapisów księgowych,
- dowody księgowo,
- dokumentacja inwentaryzacyjna,
- sprawozdania finansów.,

Dla prawidłowej ochrony ksiąg rachunkowych stosuje się:

- regularne wykonywanie kopii bezpieczeństwa, tzw. backupów - np. na płyty DVD, inne dyski twarde raz w tygodniu.
- systemy podtrzymywania napięcia w razie awarii sieci energetycznej (UPS).

Kompletne księgi rachunkowe drukowane są nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji i możliwość jego przeglądania, przez czas nie krótszy niż 5 lat.

2. Przechowywanie zbiorów

W sposób trwały (nie krótszy niż 50 lat) przechowywane są zatwierdzone sprawozdania finansowe, a także dokumentacja płacowa (listy płac, karty wynagrodzeń albo inne dowody, na podstawie, których następuje ustalenie podstawy wymiaru emerytury lub renty), licząc od dnia, w którym pracownik przestał pracować u danego płatnika składek na ubezpieczenia społeczne (art. 125a ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 39, póź. 353 z późn. zm.).

Począwszy od 1 stycznia 2019 r. dokumentację pracowniczą należy przechowywać w sposób gwarantujący zachowanie jej poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegroźących uszkodzeniem lub zniszczeniem przez okres zatrudnienia, a także przez okres 10 lat,

licząc od końca roku kalendarzowego, w którym stosunek pracy uległ rozwiązaniu lub wygasł, chyba że odrębne przepisy przewidują dłuższy okres przechowywania dokumentacji pracowniczej.

Okresowemu przechowywaniu podlegają również:

- dowody księgowe dotyczące pożyczek, kredytów i innych umów, roszczeń dochodzonych w postępowaniu cywilnym, karnym i podatkowym - przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione,
- dokumentacja przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości - przez okres nie krótszy niż 5 lat od upływu ich ważności,
- księgi rachunkowe, dokumenty inwentaryzacyjne oraz pozostałe dowody księgowe
ochrona

Powyższe terminy oblicza się od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dane zbiory (dokumenty) dotyczą.

W przypadku zakończenia działalności SZP ZOZ na skutek:

- połączenia z inną jednostką lub przekształcenia formy prawnej – zbiory będą przechowywane przez jednostkę kontynuującą działalność,
- jej likwidacji – zbiory przechowuje wyznaczona jednostka lub osoba. O miejscu przechowywania zbiorów powiadamia się właściwy organ prowadzący ewidencję działalności.

3. Udostępnianie danych i dokumentów

Udostępnienie sprawozdań finansowych oraz dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów z zakresu rachunkowości jednostki ma miejsce:

- w siedzibie jednostki po uzyskaniu zgody kierownika jednostki lub upoważnionej przez niego osoby,
- poza siedzibą jednostki po uzyskaniu pisemnej zgody kierownika jednostki i pozostawieniu pisemnego pokwitowania zawierającego spis wydanych dokumentów.